

Ικάρια πτήση Χρονικό της ρωσικής επανάστασης

Η καταγραφή ξεκινά από το 1861 με την κατάργηση της δουλοπαροικίας στη Ρωσία και φτάνει μέχρι το θάνατο του Λένιν, τον Ιανουάριο του 1924. Ταυτόχρονα παρατίθενται αποσπάσματα από κείμενα του Λένιν –που αναφέρονται στις πιο κρίσιμες στιγμές και επιλογές της ανεπανάληπτης συγκυρίας– μαζί με σπαράγματα από «παράλληλες» αναφορές του Τρότσκι, του Στάλιν αλλά και του Μάρτοφ κι άλλων πρωταγωνιστών, καθώς επίσης και τα βασικά σημεία της κριτικής της Λούξεμπουργκ.

Φιλοδοξία του συγγραφέα είναι μια «εύχρηστη» αλλά όχι επιφανειακή προσέγγιση που θα παρακινεί τον αναγνώστη στην αναζήτηση των συναφειών και των αιτιωδών σχέσεων που καθόρισαν τις τύχες του κοινωνικού απελευθερωτικού κινήματος τον αιώνα που πέρασε. Από την άποψη αυτή, κρίθηκε απαραίτητη η παρουσίαση των παράλληλων επαναστατικών εξελίξεων στη Γερμανία, το χρονικό διάστημα 1917-1923.

Κρατώντας, όσο είναι δυνατό, αποστάσεις από τις βεβαιότητες, τις ομίχλες και τους παραμορφωτικούς φακούς των διάφορων «ισμών», η έκδοση αυτή θέλει να είναι χρήσιμη για όλους εκείνους που αναζητούν, στα δύσκολα και στα τυφλά, τις δικές τους ικάριες πτήσεις. Το βιβλίο περιέχει μεγάλο αριθμό φωτογραφιών της εποχής.

Ο Γιάννης Χλιουνάκης γεννήθηκε το 1959, στο Αμάρι Ρεθύμνου. Στα φοιτητικά του χρόνια εντάχθηκε στον χώρο της κομμουνιστικής Αριστεράς. Μετά το '89 σπούδασε Μαθηματικά στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας και εργάστηκε στη Δημόσια Εκπαίδευση, στην Αμοργό. Σήμερα είναι διοικητικός υπάλληλος του υπουργείου Παιδείας.

Αυτό το δελτίο τύπου, καθώς και επιπλέον στοιχεία για το

βιβλίο,

θα βρείτε online στο www.toposbooks.gr

Νίκος Χήρας [nchiras@motibo.com]

Χρήστος Καπετανάκης: Υπέρτατη τιμή στον ΕΑΜίτη Νίκο Αποστολάκη

Κύριε διευθυντά,

Δόντια σπασμένα με το κοντάκι των όπλων, γεννητικά όργανα σύριζα κομμένα, νύχια μαρτυρικά ξεριζωμένα. Μάτια βγαλμένα με άδειες τις κόγχες, ανήμπορα πια να αντικρίσουν τη βαρβαροσύνη των τυφλωμένων από αφιονισμένη μισαλλοδοξία και εκδικητικότητα υπάνθρωπων εκτελεστών. Μυαλά γεμάτα πριν από λίγο με ευγενικά ιδανικά και τώρα χυμένα από το πολτοποιημένο κρανίο χάμω στο γκρεμό. Κορμί αλύπητα δαρμένο και διαμελισμένο και κάθε του εκατοστό είχε γίνει πληγή και πηγή αφόρητου πόνου. Πρόσωπο φρικτά παραμορφωμένο και αγνώριστο σχεδόν ακόμη και από τους δικούς του. Τόσα πάθη, ώστε μπροστά τους εκείνα του σταυρωμένου στον Γολγοθά ωχριούν.

Μα αντίκρυ στους κτηνώδεις βασανιστές, ένα φρόνημα αβεβήλωτο, αγέρωχο, αδούλωτο. Όχι, δεν πρόκειται για νοσηρά και ευφάνταστα στιγμιότυπα χολιγουντιανής ταινίας τρόμου με πρωταγωνιστή κάποιο σχιζοφρενή δολοφόνο. Είναι μαρτυρίες που ζωντάνεψαν ένα πραγματικό γεγονός μέσα από το ντοκιμαντέρ

του Κώστα Νταντινάκη «Ο Ελκόμενος επί κρημνού». Εξαιρετικό

έργο κρινόμενο όχι αποκλειστικά σαν λιτό μα και καθηλωτικό αφήγημα, αλλά απαρχής ακόμη περισσότερο για τη σύλληψη της ιδέας ανάδειξης και καταγραφής και μόνο του συμβάντος. Για να θυμούνται οι παλιότεροι και να μαθαίνουν οι νεότεροι.

Σε εκείνα λοιπόν τα φαρμακερά μεσάνυχτα της 1ης Αυγούστου του 1947 δεν συντελέστηκε στο Αποκόρωνα Χανίων ένα επιπλέον συνηθισμένο έγκλημα των φασιστικών συμμοριών ενάντια στους ΕΑΜίτες αγωνιστές. Ήταν τέτοια η θηριωδία των ελέω (υπό ανασύνταξη) κράτους παρακρατικών αποβρασμάτων των Μάυδων του Γύπαρη, γιατί ακριβώς ο παπά-Νικόλας Αποστολάκης με το ιδιαίτερο κύρος του σαν ιερωμένος και πιότερο λόγω του σπάνιου ήθους και της μνημειώδους καλοσύνης του αποτελούσε ένα ανυπότακτο φωτεινό σύμβολο αντίστασης στη νέα μεταναζιστική κατοχή της πατρίδας μας. Το ξεχωριστό εκτόπισμα της προσωπικότητας του και η μεγάλη απήχηση του στην περιοχή μαγνήτισε από νωρίς τη λύσσα της πολιτείας και των ανεπίσημων χυδαίων οργάνων της.

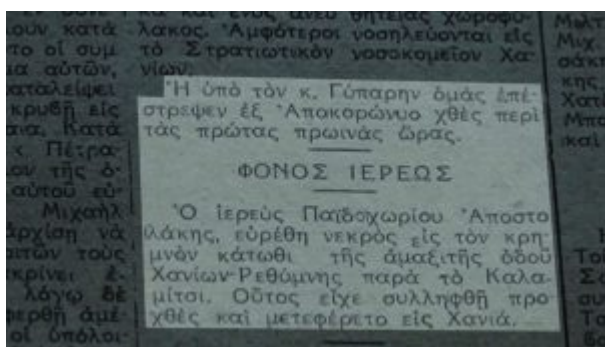
Καθότι αθέτησε με αποστροφή τις προσταγές του ανώτερου κλήρου και ειδικά του τότε αρχιεπισκόπου Χρύσανθου, ο οποίος γονατισμένος αντάμα με την κουστωδία του Τσολάκογλου έγλειφε μιανρά τη μπότα του κατακτητή και θυμιάτιζε τη σβάστικα. Και παρά φυσικά τα χάσματα που διακρίνουν έναν κομμουνιστή από το σώμα του ιδεαλισμού, ο γενναίος Νεροχωριανός δίχως δισταγμό και αταλάντευτα τάχθηκε με όλη του τη θέρμη στο πλευρό όσων οραματίζονταν και πάλευαν για μια Ελλάδα απελευθερωμένη από κάθε δυνάστη και αφημένη να προκόψει απρόσκοπτα και αυτόφωτα στηριγμένη στις δημιουργικές δυνάμεις του λαού της.

Μετάτρεψε έτσι το υπόγειο του σπιτικού του σε επιτελείο των ανταρτών και η έσχατη αφορμή για τον άναντρο σκοτωμό του ήταν η κατηγορία πως τους εφοδίασε με λάδι της εκκλησίας του Αϊ Γιώργη και άλλα τρόφιμα.

Βέβαια και αυτή η υπόθεση διαψεύδει πανηγυρικά τους ισχυρισμούς του Μητσοτάκη, ότι με τη δήθεν μεσσιανική του παρέμβαση αποφεύχθηκε ο εμφύλιος «σπαραγμός» (δεν ήταν αδελφοκτόνο μακελειό, υπήρξε σκληρή αναμέτρηση με σκοπό τη ταξική και εθνική λύτρωση) στην Κρήτη. Οι όποιες προσπάθειες, ακόμη και αν κατάβαλε κάποιες ο μετέπειτα αποστάτης, προσανατολίζονταν αποκλειστικά στον μονομερή αποπλισμό, παραίτηση και άρα παράδοση των στρατευμένων στη σπουδαία υπόθεση της ανεξαρτησίας και λαοκρατίας. Ενώ τα τάγματα των μέχρι πρότινος συνεργατών των Ναζί οργίαζαν ανεμπόδιστα και με

απάνθρωπες συμπεριφορές δίχως να τυχαίνουν της καταγγελτικής αποδοκιμασίας (το αντίθετο μάλιστα) από τις στήλες της δικής του εφημερίδας. Όπως ακριβώς συνέβη και στην περίπτωση του Αποστολάκη, που τα δημοσιεύματα επίχαιραν την αποκρουστική εξέλιξη.

Αποτυπώθηκε ξανά σε αυτό το εξοργιστικό επεισόδιο στον Αποκόρωνα η αντιπαράθεση δύο ασυμβίβαστων κόσμων. Εκείνος ο άθλιος που επιχειρούσε να αναστηλώσει μετά το διώξιμο των γερμανών ένα κράτος που από τα γεννοφάσκια του είχε μάθει να υπηρετεί τα συμφέροντα των κοτζαμπάσηδων, της ολιγαρχίας και των διεθνών επιδρομέων. Και ο άλλος ο ενάντιος υπέροχος, όπου τα ανθισμένα όνειρα και τα σχέδια θεμελίωσης μιας νέας κατάστασης κοινωνικής δικαιοσύνης και λευτεριάς από τους στυγνούς πάτρωνες πάσχιζαν με βαρύ τίμημα αίματος να διασχίσουν τις πύλες της υλοποίησης. Έτσι επιπρόσθετα εξηγείται λοιπόν η βαναυσότητα της σφαγής του παπά- Νικόλα από τα υπάκουα ανδρείκελα των τυράννων. Γιατί και σε αυτήν ενσαρκώνεται και συμπυκνώνεται η προσπάθεια να τσακιστεί δια πυρός και σιδήρου οποιαδήποτε δυναμική ενατένιση του λαού έξω από τα τείχη του εξαρτημένου καπιταλιστικού κάτεργου.

Η ιστορία διδάσκει και εμπνέει. Η βαθιά γνώση της αποτελεί ένα απαραίτητο εργαλείο αποτελεσματικότερης αντιμετώπισης του απαιτητικού και ολέθριου σήμερα και οραματισμού και χάραξης μιας ταξικά αναστάσιμης προοπτικής.

Έτσι ο ατρόμητος και αλύγιστος παπά Νικόλας δεν ανήκει πλέον στο συγγενικό του περίγυρο. Συγκαταλέγεται επάξια στο πάνθεον των αγνών αγωνιστών όπως ο Βελουχιώτης, ο Μπελογιάννης, η δασκάλα Βαγγελιώ Κλάδου αλλά και των αμέτρητων χιλιάδων επώνυμων και μη που με αυταπάρνηση θυσιάστηκαν στα βουνά, εξορίστηκαν και βασανίστηκαν στα ξερονήσια και τουφεκίστηκαν από τα αποσπάσματα για την απελευθέρωση από τον ζυγό της ξένης ακρίδας και για τη δημοκρατία πέρα και ενάντια από την επίπλαστη και συμβατική αστική έννοια της.

Οι εκδηλώσεις τιμής τους –ειδικά στις μέρες μας που καλπάζει ξέφρενα η καπιταλιστική αγριότητα και επελαύνει ανά τον πλανήτη η ιμπεριαλιστική φρικαλεότητα- δεν πρέπει να περιορίζονται μονάχα σε ένα άσφαιρο τρισάγιο στη μνήμη τους.

Επιβάλλεται να αποτελεί ένα συμβόλαιο δέσμευσης των επόμενων γενιών και ένα πιστό όρκο για τη συνέχιση της παραδειγματικής στάσης τους. Αυτό κυρίως θα τους ικανοποιούσε. Αυτό μονάχα θα δικαίωνε τους ανεκπλήρωτους στόχους τους. Αυτή η μίμηση της σκληρής μα και περήφανης διαδρομής τους συνιστά στους κρίσιμους καιρούς μας όχι μονάχα όρο αξιοπρέπειας, μα ακόμη προϋπόθεση της ίδιας της επιβίωσης του λαού.

Καταισχύνονται οι κυβερνητικοί τυμβωρύχοι, όταν ασελγούν στο όνομα της τυραννισμένης αριστεράς. Ταριχεύουν τα ιδανικά της και με προστυχιά κλίνουν τάχατες το γόνυ της αναγνώρισης και ευχαριστίας στο σκοπευτήριο της Καισαριανής. Ταυτόχρονα κρατώντας στο ένα χέρι τα λάβαρα της εθνικοφροσύνης (Καμμένος) και το μυστή των απριλιανών δικτατόρων εγκαινιάζουν ή αποπερατώνουν έργα δήθεν πνοής, ενώ με το άλλο κατευθύνοντας το τιμόνι του οδοστρωτήρα κατεδαφίζουν τα πιο στοιχειώδη δικαιώματα του λαού βυθίζοντας τον σε πρωτοφανέρωτη δυστυχία και εξαθλίωση πολεμικών διαστάσεων. Συνάμα χαλκεύουν τεράστιες αλυσίδες εξάρτησης της χώρας μας από τις πιο αποχαλινωμένες αιμοχαρείς δυνάμεις της υψηλίου.

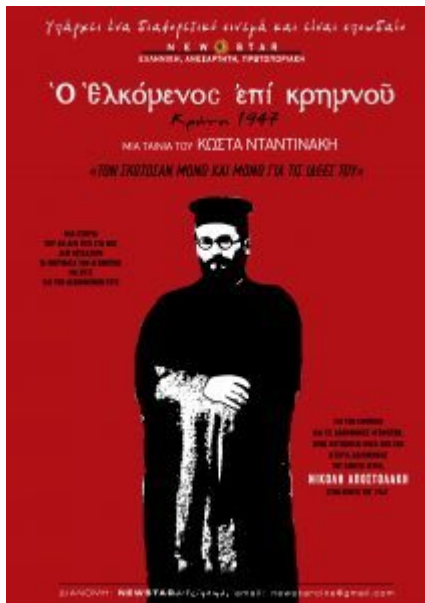
Δεν μπορεί δυστυχώς όμως να μη στηλιτευτεί και μια τραγική ομοιότητα εκείνης της περιόδου με τις μέρες μας. Οι νικημένοι του δευτέρου αντάρτικου είχαν υπάρξει πριν λίγο διάστημα θριαμβευτές. Δεν πρέπει να λησμονούμε πως οι ίδιοι είχαν λειτουργήσει σαν οι βασικοί συντελεστές και πρωταγωνιστές της ένδοξης εποποιίας του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ κατατροπώνοντας τις σιδερόφρακτες ορδές του χιτλερισμού. Η λιπόψυχη και συμφιλιωτική αντίληψη που επικράτησε σε ορισμένες γραμμές της πολιτικής ηγεσίας (ο Άρης φερ' ειπείν πριν την αυτοχειρία του είχε πολιτικά και ηθικά εξοντωθεί από το κόμμα του) και παρά την προηγούμενα εγκαθιδρυμένη πλατιά επιρροή στις μάζες, ευθύνονταν για την κατοπινή συντριβή. Καρπός της οποίας αποτέλεσαν και οι εκατόμβες θυμάτων μεταξύ των οποίων και ο Αποστολάκης.

Συνέπεια αυτής της τελικής αναμέτρησης κάτω από διαμορφωμένους πλέον δυσμενέστατους όρους ήταν η γνωστή έκβαση της μοιραίας ήττας. Παρενέργεια άμεση που ακολούθησε επίσης ήταν ο απηνής διωγμός και πάταξη ό,τι πιο εκλεκτού διαθέτετε τότε η κοινωνία από τα νεκραναστημένα απομεινάρια της πλουτοκρατίας, τα ελεεινά καθάρματα των γερμανοτσολιάδικων διωκτών και τους αγγλοαμερικάνους νεοαποικιοκράτες. Αλλά η καταδίκη εκείνης της σωτήριας απόπειρας παράλληλα αποτέλεσε το μακρινό

προανάκρουσμα ό,τι μακάβριου συντελείται σήμερα στη χώρα μας. Δηλαδή τη μνημονιακή λαίλαπα και την υπόκυψη στις απαιτήσεις των νατοϊκών εγκληματιών. Έκτοτε και μετά από τη σύντομη αναλαμπή του ΕΑΜ ξαναγύρισε ο ήλιος στον γνώριμο σκοτεινιασμένο ουρανό της εκμετάλλευσης και του ραγιαδισμού.

Για τη τωρινή όμως αντάρα και καταχνιά δεν αρκούσε αποκλειστικά αυτή η ιστορική ρίζα. Συνδράμει πάλι αποφασιστικά το αρνητικό γνώρισμα, το οποίο από τότε είχε αρχίσει να ενσκήπτει και να αλλοτριώνει τον κορμό της αριστεράς. Η ρεφορμιστική αντεπαναστατική νοοτροπία και πρακτική της συνδιαλλαγής με τον αντίπαλο. Το δηλητήριο της συνδιαχείρισης, της κινηματικής υπονόμησης παραλύει έναν ολάκερο λαό, τον βουλιάζει στην ηττοπάθεια και την απόγνωση καθιστώντας τον ανυπεράσπιστο έρμαιο των πιο αντιδραστικών επιλογών κυβέρνησης, κεφάλαιου και δανειστών.

Στην κατάμεστη αίθουσα του Πνευματικού κέντρου Χανίων όπου προβλήθηκε το ντοκιμαντέρ, ένας παρευρισκόμενος καλοπροαίρετα πρότεινε την ονοματοδοσία κεντρικού δρόμου της πόλης προς χάριν του θαρραλέου Αποστολάκη. Εκείνο όμως που προέχει είναι η αναστροφή των κινηματικών δεδομένων. Γιατί όντως θα αποτελούσε ειρωνεία, ατίμωση στον δρόμο που θα έφερνε επάξια το όνομα ενός αγωνιστή που πρόσφερε τη ζωή του για την ιδέα και αναγκαιότητα της αποτίναξης των δεσμών οποιουδήποτε δυνάστη, να κυκλοφορούν αμέριμνα οι φονιάδες μισθοφόροι του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Ο οποίος βέβαια έχει μετατρέψει τον τόπο μας σε προτεκτοράτο του και πολεμικό εφιαλτήριο. Θα θλιβόταν ο ήρωας που αφήρησε τις απειλές των κυριευμένων από αβυσσαλέα ένστικτα δίποδων τεράτων (γιατί όντας προειδοποιημένος μπορούσε να διαφύγει έγκαιρα και να σωθεί) πιστεύοντας ίσαμε την ύστατη ανάσα του στις αξίες μιας πατρίδας ισότητας, προόδου και ευημερίας, αν παρατηρούσε στον δρόμο του να περνοδιαβαίνουν κατατρεγμένοι πρόσφυγες, απογοητευμένοι άνεργοι, πάμφτωχοι πεινασμένοι εργαζόμενοι με ακρωτηριασμένη τη μέριμνα μόρφωσης και περίθαλψης και τα φασιστικά χρυσαυγίτικα εγγόνια των δημίων του.

Αντίθετα θα ικανοποιούνταν πλέρια, θα δάκρυζε από αγαλλίαση και θα αναθάρρευε, όταν διαπίστωνε πως ο δρόμος του αλλά και οι υπόλοιποι πλημμυρίζουν από αποφασισμένους αγωνιστές που βαδίζουν επάνω στα δικά του χνάρια.

Οι τότε νικητές που στην πορεία ηττήθηκαν προστάζουν μέσα από τους τάφους στους σημερινούς νικημένους να αρχίσουν να παλεύουν. Να αντιστέκονται, να διεκδικούν. Όστε αυτή τη φορά ή την επόμενη να νικήσουν. Δεν υπάρχει άλλη διέξοδος για ένα λαό ελκόμενο επί κρημνού. Μνημονιακού και πολεμικού. Ήδη

το κορμί του λαού δεινοπαθεί από την επίθεση των εχθρών του με τόσο οδυνηρό τρόπο, που αρχίζει να θυμίζει σιγά-σιγά την κατάληξη του θρυλικού Αποκορωνιώτη.

Το ξεφύλλισμα της ιστορίας μας συμβουλεύει να τη μελετήσουμε προσεκτικά. Να σχίσουμε τις μελανές σελίδες της, αυτές όπου η κυριάρχηση στο σκεπτικό της αριστεράς βαρκιζανικών προδοτικών λογικών αμαύρωσαν το παρελθόν της και οδήγησαν σε διαδοχικές συμφορές και να αντιγράψουμε τις εποικοδομητικές με βάση τις οποίες σωρεύτηκε πλήθος κατακτήσεων. Μια τέτοια λαμπρή σαν του παπα-Νικόλα οφείλουμε να την αναδιφούμε με βαθύ αίσθημα σεβασμού, απεριόριστης ευγνωμοσύνης αλλά και γόνιμης διδαχής. Μια άλλη σύντροφος του Αποστολάκη, η δασκάλα Βαγγελιώ Κουσιάντζα από τα Αγραφα, από το κελί των μελλοθανάτων ευχόταν στην αποχαιρετιστήρια συγκινητική επιστολή να μην πάνε χαμένες οι θυσίες των μαχητών και να δικαιωθούν κάποια μέρα οι προσδοκίες του λαού. Στη ταραγμένη εποχή μας με κολοσσιαίους κινδύνους που ξεφεύγουν από τον «ηπιότερο» αυτό της σταθερής μετατροπής της χώρας σε απέραντη Μανωλάδα με αιθιοπιοποιημένους κάτοικους και αρχίζουν να ψηλαφούν ένα επαπειλούμενο πυρηνικό ολοκαύτωμα του πλανήτη, το δίλημμα καθίσταται αμείλικτο. Ή δεν θα πάνε χαμένες οι θυσίες των μέσω της δικής μας αντίστασης, διεκδίκησης, σύγκρουσης και γκρεμίσματος του παλιού σάπιου ή θα πάνε χαμένες οι ζωές μας. Δεν μας αφήνουν άλλα περιθώρια και δεν υπάρχουν εναλλακτικές διέξοδοι.

Το κάτεχε βαθιά ο Αποστολάκης, το έπραξε και μας το διδάσκει σε κάθε θύμηση του.

Αθάνατος. Για να γίνει όμως, πρέπει να ζωντανέψουν τα ιδεώδη του και να θεριέψει η δράση του.

(Υστερόγραφο και πρόταση στον παραγωγό-σκηνοθέτη κ. Νταντινάκη: να επαναληφθεί η προβολή και να συνοδευτεί με πλούσια χρήσιμη συζήτηση).

Καπετανάκης Μ.,

μέλος της Πρωτοβουλίας Αντίστασης

[Επιστολή στην εφημερίδα: «Χανιώτικα Νέα»](#)

[Δημοσιεύτηκε την Τετάρτη, 03 του Μάη 2017](#)

Δείτε ακόμα:

[Η φρικιαστική δολοφονία του ΕΑΜίτη παπά Νικολή. Ο Κώστας Νταντινάκης μιλάει με αφορμή το ντοκιμαντέρ του «Ο ελκόμενος επι κρημνού»](#)

3ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΤΑΙΝΙΩΝ CAMERA ON 2017

Ο κινηματογράφος δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται απλώς ως ένα εποπτικό μέσο διδασκαλίας αλλά πάνω από όλα ως μία Τέχνη που συναρπάζει τους μαθητές και αξιοποιεί ευφυώς και άμεσα κάθε νέα τεχνολογική ανακάλυψη (ψηφιακή εικόνα και ήχο, υπολογιστές κλπ.),

Η κινηματογραφική παιδεία μπορεί να συμβάλλει με μοναδικό τρόπο στην ανάπτυξη της προσωπικότητας των εφήβων τόσο στο συναισθηματικό τομέα, όσο και στο βουλευτικό και στο γνωστικό, καθώς όπως είπε ο Κανούντο είναι «ένας υπέροχος συμβιβασμός

μεταξύ των ρυθμών του χώρου (πλαστικές τέχνες) και των ρυθμών του χρόνου (μουσική και ποίηση)».

Σε αυτό το πλαίσιο, το Γραφείο Σχολικών Δραστηριοτήτων της Δ/νσης Δ/θμιας Εκπ/σης Ν. Ηρακλείου και το Europe Direct–Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης Περιφέρειας Κρήτης, υπό την αιγίδα της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κρήτης, διοργανώνουν το 3^ο Φεστιβάλ Μαθητικών Ταινιών με τίτλο: **Camera On 2017**, την Πέμπτη 30 & την Παρασκευή 31 Μαρτίου 2017 και ώρα 18:00-21:30, στο Επιμελητήριο Ηρακλείου (Αίθουσα Καστελλάκη), με ελεύθερη είσοδο. Τον συντονισμό του **Camera On 2017** έχει η Αγγελική Ζαχαράτου, Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων Δ/θμιας Εκπ/σης Ν. Ηρακλείου.

Στο Camera On 2017 συμμετέχουν δέκα (18) σχολεία του νομού με είκοσι πέντε (25) ταινίες μυθοπλασίας, ντοκιμαντέρ, stop motion animation, καθώς και ταινίες μικρού μήκους από το *Camera Zizanio 2016* και ντοκιμαντέρ του προγράμματος *cineΜαθήματα* του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων (εκπαιδευτική δράση Cr.E.Doc). Προσκεκλημένος ομιλητής του **Camera on 2017** είναι ο **Νίκος Θεοδοσίου**, Σκηνοθέτης, Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Camera Zizanio, με θέμα ομιλίας: **Το σύγχρονο σχολείο και οι οπτικοακουστικές προκλήσεις**, την Πέμπτη 30 Μαρτίου 2017 και ώρα 18:40-19:00, Επιμελητήριο Ηρακλείου.

Οι διοργανωτές απευθύνουν ιδιαίτερες ευχαριστίες προς το Επιμελητήριο Ηρακλείου για τη φιλοξενία του Φεστιβάλ και στον Κυριάκο Χαριτάκη, κινηματογραφιστή, μοντέρ για την αμέριστη βοήθεια που παρείχε σε εκπαιδευτικούς και μαθητές τόσο στην προετοιμασία όσο και στην υλοποίησή του. Επίσης, ευχαριστούν τις Υπηρεσίες Βίντεο του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου (<http://video.sch.gr/>) με Φορέα Υλοποίησης το Πανεπιστήμιο Κρήτης και τα Μ.Μ.Ε. Ν. Ηρακλείου για την υποστήριξή τους σε θέματα προώθησης και προβολής του *Camera On 2017*.

Παρακαλούμε δείτε σε συνημενα αρχεία ↓

1. Πρόσκληση *Camera On 2017*

2. Πρόγραμμα *Camera On 2017*(σε αρχείο pdf & word) : [εδω](#)

ΦΕΣΤΙΒΑΛ “ΕΡΩΤΑΣ” 17 – 19 Μαρτίου 2017

ΦΕΣΤΙΒΑΛ “ΕΡΩΤΑΣ” 17 – 19 Μαρτίου 2017 στο Cinemarian

Διοργάνωση Διάφραγμα 26 και [Cinemarian](#)

Ζωγραφική, γλυπτική, φωτογραφία, μουσική, ψηφιακή τέχνη, performance, ταινίες μικρού μήκους, ποίηση

55 καλλιτέχνες, 55 διαφορετικές φωνές και η δική σας προσωπική ερμηνεία, γιατί ο έρωτας δεν είναι ίδιος για όλους...

Είσοδος ελεύθερη

Η έκθεση είναι ανοιχτή: Παρασκευή – Σάββατο – Κυριακή (17-19 Μαρτίου): 18:00 – 22:00

Εγκαίνια: Σάββατο 18 Μαρτίου στις 20:00

Προβολή ταινιών: και τις τρεις μέρες στις 19:00 – 19:35

Πρόγραμμα Προβολών

Eros, ψηφιακή ζωγραφική (7':30'') του Βαγγέλη Αποστολίδη

Cineparμένη (6':30'') του Ανδρέα Κατσικούδη
Headz (10':45'') του Γιάννη Αλειφέρη
Ναταλία Άννα (10':25'') της Μαρίας Καρβουνίδου

(κατά τη διάρκεια της προβολής μόνο μέρος της έκθεσης είναι επισκέψιμο)

Stand up: από την Ελένη Κοκολαντωνάκη και τις τρεις μέρες μετά την προβολή 19:40 ως 19:50

Συμμετέχουν:

Φωτογραφία

Ελευθερία Κούντζου, Αγάπη Νικολοπούλου, Βαγγέλης Γουβέλης, Ελένη Λαμπροπούλου, Ελευθερία Τσιχλή, Ανδρέας Κατσικούδης, Κυριάκος Αζαδέλης, Θεανώ Μανουδάκη, Μαρίνα Παχή, Παναγιώτης Κατσίγιαννης, Δημήτρης Ρουστάνης, Ρουσώ Χριστίνα Κυριαζίδου, Στέφανος Χρόνης, Αγγελική Καλλιγοσφύρη, Karin Skotiniyadis, Roula Indian, Στράτος Σκοτεινιάδης, Ντόρα Σταυροπούλου, Αγγελική Πρέντζα, Βίκυ Γεωργαντά, Γιώργος Λόης, Δημήτρης Καλυβέζας, Ιωάννα Τσούμα, Μάγδα Τσιτσεκίδου, Πέννυ Φραγκάκη, Ξακουστή Χελάκη, Κονδύλω Μπούσμπουρα, Νώντας Κλεάνθης, Σωτήρης Τούλης, Τάσος Καμπούρης, Φιλοθέη, Χρήστος Τσαλτάμπασης, Μπάμπης Αεράκης, Νικόλαος Καρμάν.

Ψηφιακή Τέχνη: Βαγγέλης Αποστολίδης

Ζωγραφική

Marta Czarnecka, Βαρβάρα Παναγιωτοπούλου, Χρυσοβαλάντω Γεωργίου, Κωνσταντίνα Κόλλια, Μανταλένα Γκινοσάτη, Αγγελική Μπάρα, Κωνσταντίνος Βερούτης, Μυρτώ Σκοπελίτου

Γλυπτική

Χρήστος Μαρμέρης και Marta Czarnecka, Ennios Eros Giogos, Λιουντιμίλα Τσερεπάνοβα

Stand up: Ελένη Κοκολαντωνάκη

Ποίηση

Αναστασία Παρασκευουλάκου, Δημήτρης Μούχας, Ιωάννης Θωμαδάκης, Πλούταρχος Πάστρας, Κωνσταντίνα Σώζου – Κύρκου, Ανέστης Βλάχος, Ανδρέας Κατσικούδης, Αγάπη Νικολοπούλου, Σταμάτης Μπουρίκος

Απαγγελία – ηχογράφηση από τον ηθοποιό Βαγγέλη Γουβέλη

Αφίσα: Πέννυ Φραγκάκη – Γραμματειακή στήριξη: Κονδύλω Μπούσμπουρα

Ευχαριστούμε τον γραφίστα Θοδωρή Παπαθεοδώρου και τον υπεύθυνο του Cinemarian Γιώργο Φόρτη.

ΔΙΑΦΡΑΓΜΑ 26

Η Φωτογραφική Ομάδα [Διάφραγμα 26](#) διοργανώνει εδώ και χρόνια φεστιβάλ με στόχο την προβολή της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας και για την αλληλογνωριμία των καλλιτεχνών για ένα εποικοδομητικό διάλογο και δημιουργία συνεργασιών. Το προηγούμενό μας φεστιβάλ ήταν το 2016 η [“ΑΛΛΗ ΑΘΗΝΑ”](#).

Η ομάδα έχει έδρα την Αθήνα κι αποτελείται από επαγγελματίες κι ερασιτέχνες φωτογράφους. Διοργανώνει εκθέσεις, παρουσιάσεις φωτογράφων, φωτο-εξορμήσεις, ομιλίες και προβολές ταινιών για τη φωτογραφία. Διοργανώνει επίσης στην Αθήνα το PhotoSunday. Συντονιστής της ομάδας είναι ο δάσκαλος φωτογραφίας Ανδρέας Κατσικούδης και οι περισσότερες δράσεις της γίνονται στο Cinemarian (Γενναίου Κολοκοτρώνη 42, Φιλοπάππου, Αθήνα)

www.diafragma26.gr

www.cinemarian.gr

www.diafragma26.blogspot.com

www.facebook.com/diafragma26

Καλλιτεχνική επιμέλεια, υπεύθυνος επικοινωνίας:

[Ανδρέας Κατσικούδης](#), akatsikoudis@yahoo.com

Cinemarian

Αΐθουσα προβολῶν, στοχασμῶν κι ἀνάτασης.

Αΐθουσα ὅπου βλέπουμε, ἀκοῦμε καὶ συζητοῦμε.

Αΐθουσα ὅπου μπορούμε να δοῦμε ταινίες καὶ ταινίες, μικρές καὶ μεγάλες, σπάνιες κι εξαιρετικές, ανεξάρτητες καὶ διαχρονικές, καλλιτεχνικές καὶ τεκμηρωτικές, πρόσφατες καὶ παλαιές.

Αΐθουσα ὅπου μπορούμε νὰ συζητοῦμε γιὰ ὅλα τὰ θέματα ποὺ μπεινοβγαίνουν στὴν ὀθόνη καὶ καθρεφτίζουν τὴ ζωὴ μας.

Αΐθουσα ὅπου συζητοῦμε μὲ τοὺς δημιουργοὺς καὶ τοὺς συντελεστὲς τῶν ταινιῶν καθὼς καὶ διαπρεπεῖς ἐπαίοντες, γιὰ τὰ θέματα καὶ τὰ ζητήματα ποὺ αὐτὲς πραγματεύονται κι ἀναδεικνύουν.

Αΐθουσα ὅπου ζοῦμε καὶ βιώνουμε σὲ μικρογραφία τὴ μέγιστη περιπέτεια τοῦ κόσμου μας, ἀπέναντι στὴν ὀθόνη καὶ μέσα ἀπ' αὐτήν.

CINEMARIAN: Αΐθουσα Προβολῶν, Διαλέξεων καὶ Σεμιναρίων, ἐνίστε καὶ Συμποσίων.

CINEMARIAN: Ἐστία Στοχασμοῦ καὶ Κέντρο Προβληματισμοῦ, ἐνίστε καὶ Λογισμοῦ.

CINEMARIAN: Γιὰ νὰ βρισκόμαστε καὶ νὰ ὄνειρευόμαστε μιὰν ἐλεύθερη, εὔνομη καὶ εἰρηνικὴ ζωὴ.

ΓΙΑΤΙ

«στὸ μέτρο ποὺ ὄνειρευόμαστε
κοινωνικὰ τὴν ἀναγκαιότητα,
τὸ ὄνειρο γίνεται ἀναγκαῖο».

Guy Debord

Cinemarian

Διεύθυνση: Γενναίου Κολοκοτρώνη 42, 11741, Κουκάκι-Αθήνα

www.cinemarian.gr

τηλ.: 211 400 2640 – e-mail: info@cinemarian.gr

Πρόσβαση:

Από Σύνταγμα: τρόλεϊ 15 (στάση Άγιος Νικόλαος)

Από Ηλεκτρικό «Πετράλωνα»: τρόλεϊ 15 (στάση Φιλοπάππου)

Donate

Please choose the payment system to make a donation

PayPal

Ιστορία μιας προλεταριακής ζωής, του Μπαρτολομέο Βαντσέτι

Με αφορμή την προβολή της πολυβραβευμένης ταινίας: [Σάκο και Βαντσέτι, του Τζουλιάνο Μολνιάντο](#) την περασμένη Κυριακή στα Χανιά δημοσιεύουμε την Ιστορία μιας προλεταριακής ζωής, του Μπαρτολομέο Βαντσέτι, το κείμενο δηλαδή που έγραψε στη φυλακή πριν οδηγηθεί στο θάνατο. Εκδόθηκε από την Επιτροπή Υπεράσπισης των Σάκο και Βαντσέτι στη Βοστώνη της Μασαχουσέτης το 1923. Η μετάφραση από τα ιταλικά στα αγγλικά έγινε από την

Eugene Lyons, ενώ στα ελληνικά έγινε από τη Λία Γκυιόκα.

Bartolomeo Vanzetti

Ιστορία μιας προλεταριακής ζωής

A´

Μπαρτολομέο
Βαντσέτι.

Η ιστορία μου δεν αξιώνει ολόκληρη αυτοβιογραφία. Ανώνυμος σ' ένα πλήθος ανωνύμων, μου έλαχε να ελκύσω και να καθρεφτίσω λίγο από το φως της δυναμικής σκέψης που οδηγεί την ανθρωπότητα σε καλύτερη μοίρα. Γεννήθηκα στις 11 Ιουνίου 1888 από τον Τζιοβάνι Μπατίστα Βαντσέτι και την Τζοβάννα Βαντσέτι στο Βιλαφαλέτο, στην επαρχία του Κούνεο στο Πεδεμόντιο. Η πόλη εκτείνεται στη δεξιά όχθη του Μάγκρα, στη σκιά μιας όμορφης αλυσιδωτής λοφοσειράς. Η κοινότητα είναι κυρίως γεωργική. Εδώ έζησα στους κόλπους της οικογένειας ως τα δεκατρία μου χρόνια.

Πήγα στα τοπικά σχολεία της περιοχής. Αγαπούσα πολύ τη μελέτη. Οι πρώτες αναμνήσεις μου είναι από απονομές σχολικών βραβείων σε εξετάσεις, όπως ένα β' βραβείο στη θρησκευτική κατήχηση. Ο πατέρας μου δεν ήταν σίγουρος αν έπρεπε να μ' αφήσει να σπουδάσω ή να μαθητεύσω σε κάποιον τεχνίτη.

Μια μέρα διάβασε στην Gazzetta del Popolo ότι στο Τορίνο, σαρανταδύο δικηγόροι είχαν υποβάλει αίτηση να προληφθούν σε

μια θέση που πλήρωνε μηνιαίο μόνιμο μισθό τριανταπέντε λίρες το μήνα. Το άρθρο τούτο στάθηκε καθοριστικό για την ενηλικίωσή μου, αφού μετά απ' αυτό ο πατέρας μου αποφάσισε ότι έπρεπε να μάθω κάποια τέχνη και ν' ανοίξω μαγαζί.

Το 1901, λοιπόν, με παρέδωσε στα χέρια του σινιόρ Κονίνο, που είχε ζαχαροπλαστείο στο Κούνεο και με παράτησε εκεί για να δοκιμάσω, για πρώτη φορά στη ζωή μου, τι θα πει σκληρή κι αδιάκοπη δουλειά. Εκεί δούλεψα πάνω-κάτω είκοσι μήνες, από τις 7 κάθε πρωί μέχρι τις 10 το βράδυ κάθε μέρα, μ' ένα τρίωρο διάλειμμα δύο φορές το μήνα.

Από το Κούνεο πήγα στο Καβούρ, όπου βρέθηκα εγκατεστημένος στο αρτοποιείο του σινιόρ Γκουάτρ. Έμεινα τρία χρόνια. Οι συνθήκες δεν ήταν καλύτερες απ' ό,τι στο Κούνεο, μόνο που εκεί ο ελεύθερος χρόνος ανά δεκαπενθήμερο κρατούσε ίσα με πέντε ολόκληρες ώρες.

Δεν μου άρεσε ιδιαίτερα η δουλειά. Επέμενα ωστόσο να την κρατώ για να ευχαριστήσω τον πατέρα μου, μα και γιατί δεν ήξερα τι άλλο να κάνω. Το 1905 εγκατέλειψα το Καβούρ και πήγα στο Τορίνο, με την ελπίδα να βρω απασχόληση στη μεγάλη πόλη. Δεν είχα όμως τύχη και συνέχισα προς την Κουρν, όπου δούλεψα για έξι μήνες. Κατόπιν γύρισα στο Τορίνο, όπου έφτιαχνα καραμέλα.

Το Φεβρουάριο του 1907, στο Τορίνο, έπεσα στο κρεβάτι βαριά άρρωστος. Πονούσα πολύ, ήμουν κλεισμένος μέσα χωρίς αέρα, ήλιο ή χαρά, σαν το «θλιμμένο λουλούδι στο λυκόφως». Μόλις τα νέα του μαρτυρίου μου έφτασαν στ' αυτιά των δικών μου, ήρθε ο πατέρας μου από το Βιλαφαλέτο για να με πάρει πίσω στην πατρίδα. Μου 'πε πως σίτι θα με φρόντιζε η μητέρα μου, η καλή, η πολυαγαπημένη μου μητέρα.

Κι έτσι επέστρεψα, αφού πέρασα έξι χρόνια στη βαριά υγρασία των φούρνων και των εστιατορίων, χωρίς μια ανάσα απ' τ' αεράκι του θεού, ή μια κλεφτή ματιά στη δοξασμένη του δημιουργία. Έξι χρόνια που θα κυλούσαν τόσο όμορφα για έν' αγόρι που διψούσε να μάθει και να νιώσει τον ανακουφιστικό αέρα της απλής ζωής

του χωριού που τον γέννησε. Ήταν τα χρόνια του μεγάλου θαύματος που μεταμορφώνει το παιδί σε άντρα. Αχ, να είχα το χρόνο να παρακολουθήσω την υπέροχη τούτη πορεία βήμα-βήμα.

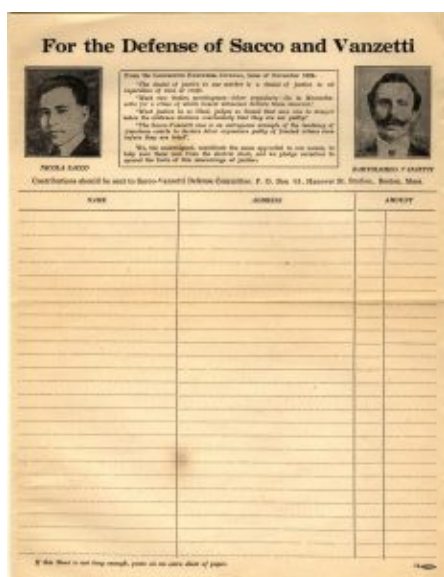
Τις τρεις ώρες μου στο τρένο σας αφήνω να τις φανταστείτε όσοι έχετε περάσει πλευρίτιδα. Ακόμη όμως και μέσα στη ζάλη του πόνου έβλεπα το μεγαλείο της χώρας που διασχίζαμε και γινόμουν ένα μαζί της. Το βαθύ πράσινο των βορειοϊταλικών κοιλάδων, που ούτε και το χειμώνα δεν χλωμιάζει, έχει μείνει στη μνήμη μου ζωντανό ως σήμερα.

Η μητέρα μου με υποδέχτηκε με τρυφερότητα, κλαίγοντας μέσα στην πληρότητα της ευτυχίας και της λύπης. Μ' έβαλε στο κρεβάτι – είχα σχεδόν ξεχάσει πώς ανθρώπινα χέρια μπορούν να χαϊδέψουν με τόση τρυφερότητα. Έμεινα καθηλωμένος για ένα μήνα και για δυο μήνες μετά μπορούσα κι έβγαινα με στήριγμα ένα βαρύ μαστούνι. Επιτέλους ανέκτησα την υγεία μου. Από τότε μέχρι τη στιγμή που έφυγα για την Αμερική έμεινα στο σπίτι του πατέρα μου. Ήταν μια από τις πιο ευτυχισμένες περιόδους της ζωής μου. Είκοσι χρονών, στη μαγική ηλικία των ελπίδων και των ονείρων, ακόμη και γι' αυτούς που, όπως εγώ, γυρίζουν τις σελίδες της ζωής πριν την ώρα τους. Έκανα φίλους πολλούς κι έδωσα απλόχερα αγάπη από την καρδιά μου. Βοήθησα στον κήπο του σπιτιού μ' ένα πάθος που δεν είχα νιώσει ποτέ στις πόλεις. Μα σύντομα η ηρεμία μου έμελλε να διακοπεί, από την πιο επώδυνη ατυχία που μπορεί να χτυπήσει άνθρωπο.

Μια μέρα θλιβερή αρρώστησε η μητέρα μου. Καμία πένα δεν μπορεί να περιγράψει πόσο υπέφερε εκείνη, η οικογένεια κι εγώ μαζί. Ο παραμικρός θόρυβος της προξενούσε φρικτούς σπασμούς. Πόσες φορές δεν έτρεχα προς το δρόμο τα βράδια, αν καμιά ομάδα νέων τραγουδούσε όλο κέφι στα νεογέννητα άστρα, εκλιπαρώντας τους για όνομα του θεού και για την ψυχή της μάνας τους να ησυχάσουν. Πόσες φορές δεν παρακάλεσα τους άντρες στη γωνία έξω από το σπίτι μας να πάνε παραπέρα να συνεχίσουν την κουβέντα τους. Τις τελευταίες εβδομάδες της ζωής της, υπέφερε τόσο σφοδρά, που ούτε ο πατέρας μου, ούτε οι συγγενείς της, ούτε οι στενότεροί της φίλοι δεν είχαν το κουράγιο να

πλησιάσουν το προσκεφάλι της. Έμεινα μόνος να την καθησυχάζω όσο καλύτερα μπορούσα. Μέρα νύχτα έμενα μαζί της να βασανίζομαι βλέποντάς την να υποφέρει έτσι. Για δύο μήνες δεν έβγαλα τα ρούχα από πάνω μου.

Μα ούτε η επιστήμη, ούτε η αγάπη δεν κατάφεραν να τη βοηθήσουν. Τρεις μήνες βάνουσης αρρώστιας και η μητέρα μου ξεψύχησε στην αγκαλιά μου. Πέθανε χωρίς να μ' ακούσει να κλαίω. Εγώ την ξάπλωσα στο φέρετρο. Εγώ τη συνόδεψα στην τελευταία της κατοικία. Εγώ έριξα στον τάφο της το πρώτο χώμα. Και πράγματι, έτσι έπρεπε να γίνει, αφού μαζί της έθαβα ένα μέρος του εαυτού μου. Το κενό που άφησε μέσα μου δεν αναπληρώθηκε ποτέ.

Έντυπο οικονομικής ενίσχυσης της Επιτροπής Υπεράσπισης των Σάκο και Βαντσέτι.

Μεγάλο το κενό. Ο χρόνος, αντί να απαλύνει το χαμό της, έκανε τον πόνο μου όλο και πιο σκληρό. Είδα τον πατέρα μου ν' ασπρίζει μέσα σε λίγον καιρό. Άρχισα ν' αποτραβιέμαι και να σιωπώ· για μέρες ολόκληρες δεν έλεγα λέξη και περιπλανιόμουν στα δάση στις όχθες του Μάγκρα. Πολλές φορές, πηγαίνοντας στη γέφυρα, σταματούσα για ώρα, στύλωνα το βλέμμα μου στις μεγάλες

λευκές πέτρες πάνω στην άμμο και σκεφτόμουν πως έβλεπα έναν βυθό όπου δεν υπάρχουν πια εφιάλτες.

Η απελπισία μου με ώθησε να εγκαταλείψω την Ιταλία για την Αμερική. Στις 9 Ιουνίου 1908 άφησα τους δικούς μου. Η θλίψη μου ήταν τόσο βαριά που κατά τον αποχωρισμό μας, την ώρα που φιλούσα τους συγγενείς μου, τους έσφιγγα στην αγκαλιά μου και δεν μπορούσα να βγάλω άχνα. Ο πατέρας

μου ήταν αμίλητος στο βαθύ του πένθος κι οι αδελφές μου έκλαψαν όπως όταν είχε πεθάνει η μητέρα. Ο ξενιτεμός μου είχε κινήσει το ενδιαφέρον στο χωριό και οι γείτονες είχαν γεμίσει το σπίτι, ο καθένας με την ελπίδα, την ευχή ή το δάκρυ του. Με ξεπροβόδισαν όλοι μαζί ως έξω στο δρόμο, σα να 'φευγα σε εξορία παντοτινή.

Θυμάμαι πολύ έντονα ένα περιστατικό του αποχωρισμού. Κάμποσες ώρες πριν φύγω πήγα ν' αποχαιρετίσω μια γριά γυναίκα που, από τότε που είχε πεθάνει η μητέρα μου, έτρεφε για μένα ένα αίσθημα μητρικό. Τη βρήκα στο κατώφλι του σπιτιού της, μαζί με τη νεαρή της νύφη.

«Α, ήρθες λοιπόν», μου είπε. «Σε πρόσμενα. Πήγαινε κι είθε να σ' ακολουθεί η αγάπη του θεού. Ποτέ δεν είδα γιο να κάνει για τη μητέρα του όσα έκανες εσύ για τη δική σου. Πάρε την ευχή μου, γιε μου.»

Φιληθήκαμε. Τότε μίλησε η νύφη. «Κι εμένα φίλησέ με. Πολύ σ' αγαπώ που είσαι τόσο καλός», είπε και κατάπιε τα δάκρυά της. Τη φίλησα κι έφυγα, ακούγοντας πίσω μου το λυγμό τους.

Δυο μέρες μετά άφησα το Τορίνο για τη συνοριακή Μοδένα. Κι ενώ το τρένο με πήγαινε προς τα ξένα, ένιωσα να τρέχουν δάκρυα απ' τα μάτια μου, εγώ που δεν συνήθιζα να κλαίω. Έτσι άφησα τη χώρα που γεννήθηκα, ταξιδιώτης χωρίς πατρίδα. Έτσι ανθίσαν κι οι ευχές των απλών εκείνων ψυχών με τα ευγενέστερα αισθήματα.

Στη Γη της Επαγγελίας

Ύστερ' από δυο μέρες ταξίδι με το τραίνο μέσ' από τη Γαλλία και πάνω από επτά μέρες στον ωκεανό, έφτασα στη Γη της Επαγγελίας. Η Νέα Υόρκη ξεπρόβαλε στον ορίζοντα σ' όλο της το μεγαλείο, γεμάτη ψευδαισθήσεις ευτυχίας. Πάνω στο κατάστρωμα, μισόκλεινα τα μάτια μου μήπως και διακρίνω κάτι μέσ' από το συνονθύλευμα των σιδηροκατασκευών, που προσκαλούσε κι απειλούσε μαζί τους άντρες και τις γυναίκες που στοιβάζονταν στην τρίτη θέση.

Στο σταθμό μετανάστευσης δοκίμασα την πρώτη μου μεγάλη έκπληξη. Είδα τους υπαλλήλους να φέρονται στους επιβάτες του καταστρώματος σα να 'τανε ζώα. Ούτε μια καλή κουβέντα, ούτε μια ενθάρρυνση που να ελαφρύνει κάπως το βάρος του φόβου από τους ώμους των νεοερχομένων στις ακτές της Αμερικής. Η ελπίδα, που είχε σαηνεύσει τους μετανάστες μέχρι τη νέα χώρα, ευθύς μαράθηκε στο άγγιγμα των άκαρδων υπαλλήλων. Μικρά παιδιά, που θα 'πρεπε να 'ναι όλο ζωή από την εγρήγορη της προσδοκίας, να κολλάνε στη φούστα της μάνας τους, κλαίγοντας τρομαγμένα. Τόσο αφιλόξενο είναι το κλίμα των στρατοπέδων για τους μετανάστες.

Λονδίνο. Συγκέντρωση αλληλεγγύης στους Σάκο και Βαντσέτι.

Πόσο καλά θυμάμαι που στάθηκα στο Μπάτερυ, στη νότια πλευρά της Νέας Υόρκης, μόλις είχα φτάσει, με τα λιγοστά μου υπάρχοντα και ρούχα κι ελάχιστα χρήματα. Μέχρι χθες ήμουνα με

ανθρώπους που με καταλάβαιναν. Σήμερα το πρωί σαν να είχα ξυπνήσει σε μια χώρα όπου η γλώσσα μου –το νόημά της– σήμαινε για τον ντόπιο ό,τι και η αξιολύπητη κραυγή ενός κουτού ζώου. Πού να πήγαινα; Τι να 'κανα; Εδώ ήταν η γη της επαγγελίας. Ο υπερσιδηρόδρομος με προσπερνούσε θορυβωδώς, χωρίς απάντηση. Οι άμαξες και τα τρόλεϊ τρέχανε από δίπλα μου, ανέμελα, χωρίς να μου δίνουν σημασία.

Είχα μαζί μου μια διεύθυνση, όπου μου 'δωσε τις οδηγίες να πάω ένας συνταξιδιώτης. Ήταν το σπίτι ενός συμπατριώτη μου, στην οδό τάδε, κοντά στην Έβδομη Λεωφόρο. Κάθισα για λίγο, μα σύντομα ήταν φανερό πως δεν χωρούσα κι εγώ εκεί μέσα, έτσι στριμωγμένα που ήταν, γεμάτο ανθρώπους, όπως όλα τα σπίτια των εργατών. Σε βαθιά μελαγχολία, έφυγα κατά τις οκτώ το βράδυ για να ψάξω μέρος να κοιμηθώ. Έσυρα τα βήματά μου μέχρι το Μπάτερυ, όπου έκλεισα ένα κρεβάτι σ' ένα ύποπτο πανδοχείο, ό,τι δηλαδή μου 'φταναν τα χρήματα να πληρώσω. Τρεις μέρες μετά την άφιξή μου, ο συμπατριώτης που ανέφερα παραπάνω, αρχιμάγειρας σ' ένα ακριβό εστιατόριο στη Δυτική Οδό που έβλεπε κάτω τον ποταμό Χάντσον, μου βρήκε θέση στην κουζίνα του να πλένω πιάτα. Οι ώρες δεν περνούσαν. Στη σοφίτα όπου κοιμόμουν είχε ασφυκτική ζέστη. Τα έντομα δεν μ' άφηναν να κλείσω μάτι. Κάθε νύχτα αναζητούσα διαφυγή στο πάρκο.

Φεύγοντας από κει, βρήκα παρόμοια δουλειά στο εστιατόριο Μουκέν. Αυτήν τη στιγμή δεν ξέρω τι συνθήκες επικρατούν εκεί πέρα. Τότε πάντως, πριν δεκατρία χρόνια, η αποθήκη τους ήταν φρικτή. Δεν είχε ούτε ένα παράθυρο. Κι όταν το ηλεκτρικό ήταν κομμένο για κάποιο λόγο, γύρω είχε απόλυτο σκοτάδι και δεν μπορούσαμε να κουνηθούμε χωρίς να σκοντάψουμε. Οι ατμοί από το βραστό νερό με το οποίο πλέναμε τα πιάτα, τις κατσαρόλες και τα μαχαιροπήρουνα σχημάτιζαν τεράστιες κηλίδες νερού στο ταβάνι, ρουφούσαν όλη τη σκόνη και τη βρωμιά εκεί πάνω και πέφταν σιγά-σιγά, σταγόνα-σταγόνα πάνω στο κεφάλι μου την ώρα που δούλευα. Η ζέστη ήταν ανυπόφορη. Τα αποφάγια που στοιβάζονταν σε βαρέλια δίπλα στην αποθήκη ανέδιδαν αναθυμιάσεις αηδιαστικές. Οι νιπτήρες δεν είχαν κανονική

αποχέτευση και το νερό έτρεχε στο δάπεδο. Ο σωλήνας ήταν στη μέση του δωματίου και κάθε βράδυ βούλωνε, έτσι φούσκωναν τα βρωμόνερα και ξεχειλίζαν και περπατούσαμε στο βούρκο.

Δουλεύαμε δώδεκα ώρες τη μία μέρα και δεκατέσσερις την επόμενη, με πεντάωρο διάλειμμα την Κυριακή. Το υγρό πιάτο φαί που τρώγαμε δεν έκανε ούτε για σκυλιά και πληρωνόμασταν πέντ' έξι δολάρια την εβδομάδα. Οκτώ μήνες μετά έφυγα μην τυχόν και τελειώσει το συμβόλαιό μου και βρεθώ απολυμένος.

Θλιβερή χρονιά. Ποιος εργάτης δεν τη θυμάται; Οι φτωχοί κοιμούνταν έξω κι έψαχναν σχολαστικά τους σκουπιδοτενεκέδες για κανένα μαρουλόφυλλο ή καμιά σάπια πατάτα. Για τρεις μήνες αλώνιζα τη Νέα Υόρκη, κατά μήκος και κατά πλάτος, χωρίς να βρίσκω δουλειά. Ένα πρωί στο Γραφείο Ανεργίας γνώρισα έναν νεαρό πιο έρμο και πιο άτυχο κι από μένα. Την προηγούμενη μέρα δεν είχε φάει τίποτα και παρέμενε νηστικός. Τον πήγα σ' ένα μαγειρείο, επενδύοντας όλες μου σχεδόν τις οικονομίες σ' ένα γεύμα που το καταβρόχθισε σα λύκος. Η πείνα του καταλάγιασε κι ο καινούριος μου φίλος μου ανακοίνωσε ότι ήταν ανόητο να μένει κανείς στη Νέα Υόρκη. Αν είχε λεφτά, είπε, θα πήγαινε στην ύπαιθρο, όπου υπήρχαν περισσότερες ευκαιρίες για δουλειά, για να μην μιλήσουμε για τον καθαρό αέρα και τον ήλιο που ήταντζάμπα. Με τα χρήματα που μου είχαν απομείνει πήραμε, την ίδια μέρα, το ατμόπλοιο για το Χάρτφορντ του Κονέκτικατ.

Από το Χάρτφορντ κινήσαμε για μια μικρή πόλη όπου ο φίλος μου είχε ξαναπάει – το όνομά της μου διαφεύγει. Ξεθεωθήκαμε στο περπάτημα και τέλος βρήκαμε το κουράγιο να χτυπήσουμε την πόρτα μιας καλύβας. Μας άνοιξε ένας αμερικάνος αγρότης. Ζητήσαμε δουλειά. Δεν είχε να μας προσφέρει, μα συγκινήθηκε με τη φτώχεια και την ολοφάνερη πείνα μας. Μας έδωσε φαί κι ύστερα γύρισε μαζί μας ολόκληρη την πόλη, ρωτώντας για δουλειά. Ούτε για δείγμα όμως. Τότε, από λύπηση, μας πήρε στο χωράφι του, ενώ δεν είχε ανάγκη από βοήθεια. Μας κράτησε δυο εβδομάδες. Για πάντα θα φυλάγω την ακριβή ανάμνηση εκείνης της οικογένειας. Ήταν οι πρώτοι Αμερικανοί που μας φέρθηκαν ανθρώπινα παρότι ερχόμασταν από τη χώρα του Δάντη και του

Γκαριμπάλντι.

Ο περιορισμός του χώρου δεν μου επιτρέπει να περιγράψω με λεπτομέρεια τις περιπλανήσεις μας, ψάχνοντας για κάποιον να μας δώσει ψωμί και νερό σ' αντάλλαγμα για τον κόπο μας. Πηγαίναμε από πόλη σε πόλη, από χωριό σε χωριό κι από χωράφι σε χωράφι. Χτυπούσαμε πόρτες εργοστασίων και μας διώχνανε... «Τίποτε δεν έχουμε να κάνετε... τίποτε δεν έχουμε...» Ήμαστε κυριολεκτικά άφραγκοι κι οι δυο και η πείνα μας ροκάνιζε τα σωθικά. Ευτυχώς κάποια στιγμή βρήκαμε έναν εγκαταλελειμμένο στάβλο να περάσουμε τη νύχτα και να κάνουμε μια προσπάθεια να κοιμηθούμε. Το επόμενο πρωί σταθήκαμε τυχεροί. Στο Νότιο Γκλάστονμπρι ένας χωρικός από το Πεδεμόντιο μας κέρασε πρωινό. Χρειάζεται να σας πω πόσην ευγνωμοσύνη

νιώσαμε; Μα έπρεπε να συνεχίσουμε την αποθαρρυντική μας αναζήτηση. Κατά τις τρεις το απόγευμα φτάσαμε στη Μίντλταουν του Κονέκτικατ, κουρασμένοι, μελανιασμένοι και πεινασμένοι, μούσκεμα, μετά από τρεις ώρες περιπλάνηση στη βροχή.

Τον πρώτο άνθρωπο που συναντήσαμε τον ρωτήσαμε για Βορειοϊταλούς στην περιοχή (ο επιφανής μου σύντροφος είχε ιδιαίτερη αδυναμία στον τόπο καταγωγής του) και μας οδήγησε σ' ένα παραδιπλανό σπίτι. Χτυπήσαμε την πόρτα. Μας άνοιξαν δύο γυναίκες από τη Σικελία, μάνα και κόρη. Ζητήσαμε να μας αφήσουν να στεγνώσουμε τα ρούχα μας στο φούρνο και, παρότι Νότιες, φάνηκαν πολύ πρόθυμες να μας αφήσουν. Κι όσο περιμέναμε να στεγνώσουμε, ρωτήσαμε τι ευκαιρίες θα 'χαμε να βρούμε απασχόληση στην περιοχή. Μας είπαν πως δεν υπάρχει ούτε κουμπότρυπα, και μας συμβούλεψαν να πάμε στο Σπρίνγκφιλντ, όπου είχε τρία κεραμοποιεία.

Νέα Υόρκη. Συγκέντρωση αλληλεγγύης στους Σάκο και Βαντσέτι.

Βλέποντας τα πρόσωπά μας ωχρά και τα κορμιά μας να τρέμουν, οι καλές εκείνες γυναίκες μας ρώτησαν άμα πεινούμε. Ομολογήσαμε πως είχαμε να φάμε από τις έξι το πρωί. Εκεί πάνω η νεώτερη μας έδωσε ένα κοντό καρβέλι ψωμί κι ένα μακρύ μαχαίρι.

«Δεν έχω τίποτ' άλλο να σας δώσω», είπε και τα μάτια της γέμισαν δάκρυα ειλικρινή. «Έχω πέντε παιδιά να ταΐσω και να φροντίσω τη γριά μητέρα μου. Ο άντρας μου δουλεύει στο σιδηρόδρομο, το μεροκάματό του είναι μόλις ένα δολάριο και τριανταπέντε σεντς και σαν να μην έφταναν όλ' αυτά, καιρό τώρα έχω αρρωστήσει κιόλας.»

Όσο έκοβα το ψωμί, άρχισε να ψάχνει απεγνωσμένα το σπίτι απ' άκρη σ' άκρη, ώσπου ανακάλυψε κάτι μήλα κι επέμενε να τα φάμε. Ανανεωμένοι, κινήσαμε για τα κεραμοποιεία.

«Τι να 'χει κατά κει που είναι η καμινάδα», ρώτησε ο σύντροφός μου.

«Θα 'ναι το εργοστάσιο των τούβλων. Πάμε να ζητήσουμε δουλειά.»

«Μα είναι αργά», αντέκρουσε.

«Ε, τότε πάμε στο σπίτι του ιδιοκτήτη», πρότεινα.

«Όχι, όχι, πάμε κάπου αλλού. Θα σε σκότωνε τέτοια δουλειά. Δεν είναι η κράση σου για τέτοια», επέμενε.

Ήταν φανερό ότι μετά από τόσο καιρό άκαρπης αναζήτησης, ο άνθρωπος είχε χάσει την όρεξή του για δουλειά. Δεν είναι άλλωστε διόλου αφύσικη μια τέτοια στάση. Μετά από απανωτές απογοητεύσεις και ταπεινώσεις, πείνα και στερήσεις, το άνεργο θύμα αρχίζει και αδιαφορεί για την ίδια του τη μοίρα. Η κατάσταση τούτη του μυαλού είναι τρομερή: αυτή είναι που ωθεί στη ζητιανιά τους πιο αδύναμους χαρακτήρες μεταξύ των άμοιρων ανθρώπων.

Κι ενώ στεκόμουν εκεί προσπαθώντας να τον επαναφέρω σε μια στάση πιο υγιή απέναντι στο πεπρωμένο μας, σκέφτηκα το σπίτι που μόλις είχαμε αφήσει. Σκέφτηκα το φτωχικό του δείπνο, που θα 'ταν ακόμη φτωχικότερο μετά από το ψωμί που είχαμε καταβροχθίσει. Οι δικές μου σκοτούρες με είχαν θολώσει για λίγο κι είχαν εκτοπίσει τις άλλες σκέψεις. Ρίγος με διαπέρασε στην ανάμνηση της προηγούμενης νύχτας, κρύας και ξάγρυπνης. Κοιτάχτηκα. Ήμουν σχεδόν κουρελιασμένος.

Άλλη μια νύχτα έπεφτε.

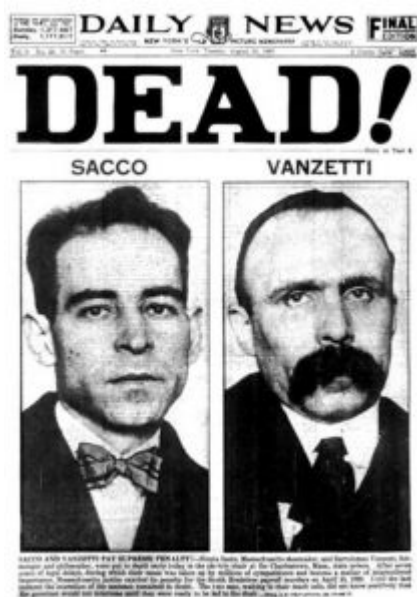
Γ '

Δουλειά! Δουλειά! Δουλειά!

Με το ζόρι σχεδόν πήγα το συνταξιδιώτη μου στην πόλη όπου εξασφάλισαμε δουλειά στα κεραμοποιεία, δουλειά από τις πιο απαιτητικές που ξέρω. Εκείνος δεν άντεξε τη δοκιμασία. Σε δυο βδομάδες τα παράτησε. Εγώ έμεινα δέκα μήνες. Η δουλειά η ίδια ήταν πάνω απ' τις δυνάμεις μου, μα οι χαρές ήταν πολλές όταν τελείωνε η εργάσιμη μέρα. Είχαμε μια σωστή αποικία μεταναστών από το Πεδεμόντιο, την Τοσκάνη και τη Βενετία που έγινε σαν οικογένειά μας. Τα βράδια ξεχνούσαμε την αθλιότητα της μέρας. Κάποιος θα σκάρωνε ένα σκοπό στο βιολί ή το ακορντεόν ή ό,τι έβρισκε τελοσπάντων, κάποιιοι θα σηκώνονταν να χορέψουν – εγώ δεν είχα δυστυχώς κλίση στο χορό, καθόμουν μόνο και παρακολουθούσα. Στη ζωή μου, πάντοτε παρακολουθούσα κι έπαιρνα χαρά με την ευτυχία των άλλων.

Κάμποσες αρρώστιες, θυμάμαι, χτυπούσαν τη μικρή μας αποικία, ο ένας πυρετός μετά τον άλλο. Δεν περνούσε μέρα χωρίς να τρίξουν τα δόντια κάποιου αρρώστου.

Από κείνη τη στιγμή και πέρα, στάθηκα λίγο πιο τυχερός. Πήγα στο Μέριντεν του Κονέκτικατ και δούλεψα στα λατομεία, στην πιο δύσκολη ανειδίκευτη εργασία. Ζούσα μ' ένα ηλικιωμένο ζευγάρι. Ήταν Τοσκανοί κι οι δυο και δοκίμασα πολλές στιγμές χαράς μαθαίνοντας την όμορφη τοσκανική διάλεκτο.

Σ' όλα τα χρόνια μου στο Σπρίνγκφιλντ και το Μέριντεν δεν έμαθα βέβαια μόνον τοσκανικά. Έμαθα ν' αγαπώ και να συμπάσχω μ' όλους εκείνους που, όπως κι εγώ, ήταν έτοιμοι να δεχτούν τον αθλιότερο μισθό για να κρατηθούνε σώοι ψυχή και σώματι. Έμαθα πως η ταξική συνείδηση δεν ήταν φράση που εφηύραν οι προπαγανδιστές, μα δύναμη πραγματική και ζωτική και πως όσοι νιώθαμε τη σημασία της δεν ήμασταν χαμένα κορμιά, μα ανθρώπινα όντα.

Έκανα φίλους παντού, χωρίς ποτέ να προσκολληθώ σε κανέναν, χωρίς ποτέ να το επιδιώξω συνειδητά. Ίσως εκείνοι που δουλεύαν δίπλα μου στα λατομεία και τα εργοστάσια έβλεπαν στα μάτια μου τη συμπόνια μου για δαύτους και τα όνειρα που έτρεφα ήδη στη φαντασία μου για έναν κόσμο όπου όλοι μας θα ζούσαμε μια καθαρότερη κι ανθρωπινότερη ζωή.

Οι φίλοι μου με συμβούλευαν να ξαναπιάσω το παλιό μου επάγγελμα του ζαχαροπλάστη. Ο ανειδίκευτος εργάτης, μου 'λεγαν, είναι το ευτελέστερο ζώο του κοινωνικού συστήματος. Κι αν έμενα ανειδίκευτος, δεν θα 'χα ούτε τροφή, ούτε αξιοπρέπεια. Ένας αγρότης από τη Νέα Υόρκη μπήκε κι αυτός στο χορό

των παραινέσεων. Γύρισα, λοιπόν, πίσω στη Νέα Υόρκη και σύντομα βρήκα απασχόληση ως βοηθός του αρχιζαχαροπλάστη στο

εστιατόριο του Σαβαρέν στο Μπρόντγουεϊ. Σ' έξι ή οκτώ μήνες απολύθηκα. Τότε δεν είχα καταλάβει γιατί. Αμέσως βρήκα άλλο πόστο σ' ένα ξενοδοχείο στην Έβδομη Λεωφόρο, στη γειτονιά των θεάτρων. Σε πέντε μήνες απολύθηκα κι από κει. Και τότε έμαθα το λόγο για τις περίεργες αυτές απολύσεις. Οι σεφ εκείνον τον καιρό είχανε συμφωνήσει με τα γραφεία απασχόλησης να παίρνουν μίζα κάθε φορά που θα προσλάμβαναν κάποιον. Όσο πιο συχνά απέλυαν, τόσο πιο συχνά έβρισκαν κάποιον άλλον και εισέπρατταν και το μερίδιό τους.

Οι σπιτονοικοκύρηδες εκεί που έμενα με ξόρκιζαν να μην απελπιστώ. «Βάστα στην τέχνη σου», επέμεναν, «κι όσο έχουμε να σου προσφέρουμε σπίτι, κλίνη και φαγητό, να μην ανησυχείς. Κι αν χρειαστείς λεφτά, να μη διστάσεις να μας το πεις».

Να οι μεγάλες καρδιές που κρύβονται στις μάζες, δείτε Φαρισαίοι!...

Για πέντε μήνες περιδιάβηκα τα πεζοδρόμια της Νέας Υόρκης, ανήμπορος να βρω δουλειά, όχι ν' ασκήσω την τέχνη μου, ούτε να πλύνω πιάτα... Έπεσα τελικά σ' ένα γραφείο στην οδό Μάλμπερυ που έψαχνε άντρες να δουλέψουν με φτυάρι και τσάπα. Προσφέρθηκα και με δεχτήκανε. Με οδήγησαν μαζί μ' ένα κοπάδι ρακένδυτων σαν κι εμένα σ' ένα εργοτάξιο στα δάση κοντά στο Σπρίνγκφιλντ της Μασαχουσέτης, όπου κατασκευαζόταν ένας σιδηρόδρομος. Εδώ δούλεψα μέχρι που ξεπλήρωσα ένα χρέος εκατό δολαρίων που είχε μαζευτεί κατά τους μήνες της ανεργίας μου κι έβαλα και κάτι στην άκρη. Κατόπιν πήγαμε μ' ένα σύντροφο σ' άλλο εργοτάξιο κοντά στο Γούστερ. Στην περιοχή εκείνη έμεινα πάνω από ένα χρόνο, δουλεύοντας σε κάμποσα εργοστάσια. Έκανα πολλούς φίλους, που τους θυμάμαι με τα πιο δυνατά συναισθήματα, με μιαν αγάπη σταθερή κι αναλλοίωτη. Κάποιοι απ' αυτούς ήταν Αμερικανοί.

Από το Γούστερ μεταφέρθηκα στο Πλύμουθ (αυτό έγινε πριν εφτά περίπου χρόνια), που έγινε σπίτι μου μέχρι την ώρα που με συνέλαβαν. Έμαθα να το βλέπω με πραγματική αγάπη, γιατί όσο περνούσε ο καιρός αντιπροσώπευε για μένα όλο και περισσότερους

ανθρώπους που τους είχα στην καρδιά μου, τους σπιτονοικοκύρηδες μου, τους ανθρώπους που δούλευαν δίπλα μου, τις γυναίκες που αργότερα αγόραζαν τα είδη που πουλούσα ως έμπορος.

Παρεμπιπτόντως, ας αναφέρω πόσο μ' ευχαριστεί να νιώθω ότι οι συντοπίτες μου στο Πλύμουθ ανταποδίδουν την αγάπη που τους έχω. Όχι μόνον έχουν υποστηρίξει την υπόθεσή μου οικονομικά –τα χρήματα είναι άλλωστε το λιγότερο– μα έχουν εκφράσει, άμεσα και έμμεσα, την πίστη τους στην αθωότητά μου. Όσοι εργάστηκαν μαζί με τους καλούς μου φίλους στην επιτροπή υπεράσπισης, δεν ήταν μόνον εργάτες, μα και μαγαζάτορες που με ξέρανε. Δεν ήταν μόνον Ιταλοί, μα και Εβραίοι, Πολωνοί, Έλληνες και Αμερικανοί.

Εν πάση περιπτώσει, δούλεψα στα λατομεία για πάνω από ένα χρόνο κι ύστερα για την Εταιρεία Σχοινοποιίας για δεκαοκτώ μήνες. Η ενεργή συμμετοχή μου στην απεργία των εργατών στα σκοινιά στο Πλύμουθ απέκλειε κάθε πιθανότητα να ξαναβρώ δουλειά εκεί... Εδώ που τα λέμε, επειδή όλο και πιο συχνά εμφανιζόμουν στην εξέδρα του ομιλητή σε κάθε λογής ομάδες εργατών, γινόταν όλο και πιο δύσκολο να βρω δουλειά οπουδήποτε. Σε ορισμένα εργοστάσια ήμουν σίγουρα στα μαύρα κατάστιχα. Κι όμως, ο οποιοσδήποτε εργοδότης μου μπορούσε να καταθέσει ότι ήμουν δουλευταράς και έμπιστος εργάτης κι ότι το μεγάλο μου σφάλμα ήταν ότι προσπαθούσα να φέρω λίγο από το φως της συνείδησης στις σκοτεινές ζωές των συναδέλφων μου.

Για κάποιον καιρό έκανα την πιο δύσκολη χειρωνακτική εργασία για την Sampson & Douland. Μπορώ να πω ότι συμμετείχα σε όλα σχεδόν τα βασικά δημόσια έργα στο Πλύμουθ. Σχεδόν οποιοσδήποτε Ιταλός ή οποιοσδήποτε προϊστάμενός μου στις διάφορες δουλειές μπορεί να καταθέσει για την εργατικότητα και τη σεμνότητα της ζωής μου αυτήν την περίοδο. Οι πνευματικές υποθέσεις είχαν αρχίσει να με απασχολούν βαθιά, με τη μεγάλη ελπίδα που με κινεί ακόμη κι εδώ στο σκοτεινό κελί μου, όπου περιμένω να πεθάνω για ένα έγκλημα που δεν διέπραξα.

Η υγεία μου δεν ήταν καλή. Τα χρόνια της σκληρής δουλειάς, αλλά και τα ακόμη χειρότερα χρόνια της ανεργίας, μου στέρησαν την αρχική ζωντάνια. Από τι να πιαστώ που θα μ' έσωζε; Οκτώ περίπου μήνες πριν συλληφθώ, ένας φίλος μου που σχεδίαζε να γυρίσει στην πατρίδα μου είπε: «Γιατί δεν αγοράζεις το κάρο, τα μαχαίρια και τη ζυγαριά μου για να πουλάς ψάρια, αντί να μένεις κάτω από το ζυγό των αφεντικών;» Άδραξα την ευκαιρία κι άρχισα να πουλάω ψάρια, πιο πολύ επειδή αγαπούσα την ελευθερία.

Την εποχή εκείνη, το 1919, είχε τρυπώσει στην καρδιά μου η επιθυμία να δω του δικούς μου άλλη μια φορά κι η νοσταλγία μου για την πατρίδα. Ο πατέρας μου, που δεν μου 'γραφε ποτέ χωρίς να με καλέσει στο σπίτι, επέμενε περισσότερο από ποτέ και η καλή μου αδελφή Λουίτζια συμπλήρωνε τις παρακλήσεις του. Μπορεί να μη φαινόταν η δουλειά που έβγαζα, μα δούλευα σαν το μουλάρι, χωρίς σταματημό, μέρα με τη μέρα.

24 Δεκεμβρίου, παραμονή Χριστουγέννων, ήταν η τελευταία μέρα που πούλησα ψάρια εκείνη τη χρονιά. Η μέρα ήταν φορτωμένη, αφού όλοι οι Ιταλοί αγοράζουν χέλια για τη γιορτή της παραμονής. Οι αναγνώστες μπορεί να θυμούνται πόσο τσουχτερό ήταν

το κρύο εκείνα τα Χριστούγεννα. Ο βάρβαρος καιρός δεν έπαψε μετά τις γιορτές και το να σέρνεις ένα κάρο δεν είναι και δουλειά που σε ζεσταίνει. Για ένα μικρό διάστημα έκανα μια δουλειά πιο σκληρή κι εξίσου παγωμένη: για λίγες μέρες μετά τα Χριστούγεννα έκοβα πάγο για τον κύριο Πετερσένι. Μια μέρα, όταν δεν είχε αρκετή δουλειά για να με πάρει, φτυάρισα κάρβουνο για την Εταιρεία Ηλεκτρισμού. Όταν τελείωσε η δουλειά με τον πάγο, έπιασα δουλειά με τον κύριο Χάουλαντ, όπου έσκαβα χαντάκια μέχρι που μια χιονοθύελλα με ξανάφησε άνθρωπο τηςσχόλης. Μόνο για λίγες ώρες όμως. Νοίκιασα τις δυνάμεις μου στο δήμο και καθάριζα τα χιόνια από τους δρόμους κι όταν

τελείωσε αυτό, καθάριζα τα χιόνια από τις σιδηροδρομικές γραμμές. Κατόπιν με ξαναπροσλάβανε στην Οικοδομική εταιρεία του Sampson που έστηναν έναν κεντρικό αγωγό νερού για την Puritan Woolen. Κι εκεί έμεινα μέχρι να τελειώσει η δουλειά.

Πάλι δεν έβρισκα δουλειά. Οι απεργίες στο σιδηρόδρομο είχαν κόψει τις παροχές τσιμέντου κι έτσι δεν κουνιόταν φύλλο στις οικοδομές. Ξανάρχισα να πουλάω ψάρια, όταν βέβαια έβρισκα, αφού κι η αγορά των ψαριών είχε περιοριστεί. Όταν δεν έβρισκα ψάρια, μάζευα μύδια, μα το κέρδος τους ήταν λιλιπούτειο, είχαν πολύ μεγάλα πάγια έξοδα που δεν άφηναν περιθώρια. Τον Απρίλιο συμφωνήσαμε μ' έναν ψαρά να συνεταιριστούμε. Δεν υλοποιήσαμε ποτέ τη συμφωνία μας, γιατί στις 5 Μαΐου, την ώρα που ετοιμάζα μια μαζική συγκέντρωση διαμαρτυρίας για το θάνατο του Σαλσέντο στα χέρια του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με συνέλαβαν. Μαζί και τον καλό φίλο και σύντροφό μου Νικόλα Σάκο.

«Άλλη μια υπόθεση απέλασης», είπαμε ο ένας στον άλλον.

Δεν ήταν όμως. Μας απηύθυναν τις φρικτές κατηγορίες που τώρα γνωρίζει ο κόσμος όλος. Εγώ κατηγορήθηκα για ένα έγκλημα στο Μπριτζγουότερ και καταδικάστηκα μετά από εννιά μέρες, σε μία δίκη από τις μεγαλύτερες φάρσες που είδα ποτέ μου, σε δεκαπέντε χρόνια φυλακή. Την ποινή επέβαλε ο δικαστής Γουέμπστερ Θέιερ, ο ίδιος δικαστής που αργότερα θα ήτανε πρόεδρος του δικαστηρίου για το φόνο.

Όταν ανακοίνωνε την ποινή, δεν είχε ίχνος συμπόνιας η φωνή του. Όσο τον άκουγα, αναρωτιόμουν γιατί να με μισεί τόσο. Δεν είναι υποτίθεται αμερόληπτοι οι δικαστές; Τώρα ξέρω πια. Θα πρέπει να του φαινόμουν σαν παράξενο ζώο, εγώ ο απλός εργάτης, ο ξένος, ο ριζοσπάστης μέχρι το κόκκαλο. Και γιατί όλους τους δικούς μου μάρτυρες, ανθρώπους απλούς, που αγωνιούσανε να πουν την απλή αλήθεια, τους κάγχασαν και τους περιφρόνησαν; Δεν έλαβαν τα λόγια τους υπόψιν, γιατί κι αυτοί ήταν ξένοι... Άλλο οι καταθέσεις των ανθρώπων, αυτές μάλιστα, να τις δεχτούμε, αλλά των ξένων...

ουστ!

Δ '

Οι πνευματικές αναζητήσεις και τα πιστεύω μου

Θα 'θελα να κάνω μια αναδρομή με τη μνήμη στην πορεία που ακολούθησα στη ζωή. Σας έδωσα τα χειροπιαστά στοιχεία της ιστορίας μου. Μα η βαθύτερη και πιο αληθινή ιστορία ενός ανθρώπου δεν βρίσκεται στις εξωτερικές συνθήκες και περιστάσεις, μα στην εσωτερική του ανάπτυξη, στο πνεύμα και στην ψυχή, στην οικουμενική του συνείδηση.

Πήγα σχολείο από τα έξι μέχρι τα δεκατρία μου χρόνια. Είχα πάθος πραγματικό με τη μελέτη. Στα τρία χρόνια που ήμουν στο Καβούρ είχα την καλή τύχη να βρεθώ στο πλευρό ενός ανθρώπου σπουδαγμένου. Με τη βοήθειά του διάβασα όλες τις εκδόσεις που έφτασαν στα χέρια μου. Ο προϊστάμενός μου ήταν συνδρομητής ενός καθολικού περιοδικού της Γένοβας. Ένιωθα τυχερός, αφού τότε ήμουν ένθερμος καθολικός.

Στο Τορίνο δεν είχα φίλους έξω από τους συναδέλφους στη δουλειά, που ήταν όλοι νεαροί υπάλληλοι, γραφιάδες και χειρώνακτες. Δήλωναν σοσιαλιστές και κορόιδευαν τη θρησκευτική μου κλίση. Με φώναζαν φανατικό και υποκριτή. Μάλιστα μ' έναν απ' αυτούς μια μέρα ήρθαμε στα χέρια.

Τώρα που γνωρίζω πάνω-κάτω όλες τις τάσεις του σοσιαλισμού, συνειδητοποιώ πως δεν ήξεραν καλά-καλά ούτε τι σήμαινε η λέξη. Αποκαλούσαν τους εαυτούς τους σοσιαλιστές από συμπάθεια προς τον Ντε Αμίτσις (τότε στο απόγειο της συγγραφικής καριέρας του) κι από ενθουσιασμό για το πνεύμα του τόπου και της εποχής. Τόσο έντονη ήταν η επίδραση του περιβάλλοντος, που ακόμη κι εγώ άρχισα ν' αγαπώ το σοσιαλισμό χωρίς να τον γνωρίζω και χωρίς να λέω πως είμαι σοσιαλιστής.

Τηρουμένων πάντοτε των αναλογιών, το στάδιο εξέλιξης της συνείδησης εκείνων των ανθρώπων στάθηκε για μένα ευεργετικό

και με βελτίωσε πολύ. Οι αρχές του ανθρωπισμού και της ισότητας των δικαιωμάτων άνοιξαν ένα αυλάκι στην καρδιά μου. Διάβασα το Cuore του Ντε Αμίτσις κι αργότερα τα Ταξίδια και τους Φίλους του.

Στο σπίτι υπήρχε ένα βιβλίο του Αγίου Αυγουστίνου. Από κείνο το βιβλίο, μια φράση παραμένει χαραγμένη στο μυαλό μου: «Το αίμα των μαρτύρων είναι ο σπόρος της απελευθέρωσης». Βρήκα επίσης το Promessi Spossi και το διάβασα δύο φορές. Τέλος έπιασα τη θεία Κωμωδία. Μα, αλίμονο, δεν ήταν για τα δόντια μου. Ωστόσο, βάλθηκα απεγνωσμένα να το ξεκοκκαλίσω κι όχι άδικα, νομίζω.

Τις τελευταίες μέρες της παραμονής μου στη γενέτειρά μου, έμαθα πολλά από τον δρα Φράνσις, τον Σκριμάλιο τον φαρμακοποιό και τον κύριο Μπο τον κτηνίατρο. Είχα ήδη αρχίσει να συνειδητοποιώ ότι η μεγαλύτερη πανούκλα που πλήττει αλύπητα την ανθρωπότητα είναι η άγνοια και ο εκφυλισμός των φυσικών συναισθημάτων. Σύντομα, η θρησκεία μου δεν χρειαζόταν ναούς, θυσιαστήρια κι επίσημες προσευχές. Ο θεός έγινε για μένα ένα ον τέλεια πνευματικό, χωρίς κανένα ανθρώπινο χαρακτηριστικό. Παρόλο που ο πατέρας μου μου έλεγε συχνά ότι η θρησκεία ήταν απαραίτητη για να συγκρατεί τα ανθρώπινα πάθη και να παρηγορεί τον άνθρωπο στις συμφορές του, εγώ ένιωθα το καλό και το κακό των πραγμάτων μέσα στην καρδιά μου. Με τέτοια στο μυαλό μου πέρασα τον ωκεανό.

Όταν έφτασα στην Αμερική, δοκίμασα όλες τις κακουχίες, τις απογοητεύσεις και τις στερήσεις που συνοδεύουν αναπόφευκτα κάθε νέο που φτάνει εδώ είκοσι χρονώ, κάπως ονειροπόλος, που δεν ξέρει ακόμα τη ζωή. Γνώρισα όλων των ειδών τις βαναυσότητες, τη διαφθορά και τις αδικίες που μαστίζουν τραγικά την ανθρωπότητα.

Μα παρόλ' αυτά, κατάφερα να ενισχύσω τον εαυτό μου σωματικά και νοητικά. Εδώ μελέτησα τα έργα του Κροπότκιν, του Γκόρκι, του Μερλίνο, του Μαλατέστα, του Ρεκλί. Διάβασα το Κεφάλαιο του Μαρξ, τα έργα του Λεόνε ντι Λαμπριόλα, την πολιτική Διαθήκη

του Κάρλο Πισακάνε, τα Καθήκοντα του Ανθρώπου και πολλά άλλα συγγράμματα πάνω στο κοινωνικό ζήτημα. Εδώ διάβασα τα περιοδικά κάθε σοσιαλιστικής, πατριωτικής και θρησκευτικής φράξιας. Μελέτησα τη Βίβλο, τη Ζωή του Χριστού (του Ρενάν) και το Ο Χριστός Δεν Υπήρξε Ποτέ του Μισελμπό. Εδώ διάβασα ελληνική και ρωμαϊκή ιστορία, την ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών, της Γαλλικής Επανάστασης και της Ιταλικής Επανάστασης. Μελέτησα τον Δαρβίνο και τον Σπένσερ, τον Λαπλάντ και τον Φλαμπαριόν. Ξανάπιασα τη Θεία Κωμωδία και την Απελευθερωμένη Ιερουσαλήμ. Ξαναδιάβασα τον Λεοπάρντι κι έκλαψα μαζί του. Διάβασα τα έργα του Ουγκό, του Λέοντος Τολστόι, του Ζολά και του Καντί, την ποίηση του Τζούστι, του Γκερίνι, του Ραπισάρντι και του Καρντούτσι.

Μη νομίσεις, αγαπητέ αναγνώστη, πως ήμουνα κανένας διανοούμενος. Κάθε άλλο. Η βασική μου παιδεία ήταν ατελής κι οι διανοητικές μου δυνάμεις δεν επαρκούσαν για ν' αφομοιώσω ολόκληρο το τεράστιο τούτο υλικό. Πρέπει επίσης να θυμάσαι ότι μελετούσα μετά από μια μέρα σκληρής δουλειάς και χωρίς τις απαραίτητες ανέσεις. Αχ, πόσα βράδια έσκυβα πάνω από κάποιον τόμο δίπλα στο σπινθήρισμα μιας σόμπας υγραερίου μέχρι το πρωί! Πόσες φορές, μόλις ξαπόσταινα το κεφάλι μου στο μαξιλάρι, σφύριζε το εγερτήριο κι έτρεχα στο εργοστάσιο ή το λατομείο.

Μα έμαθα από τη μελέτη μου να παρατηρώ αμείλικτα, διεισδυτικά κι επίμονα τους ανθρώπους, τα ζώα και τα φυτά, τα πάντα δηλαδή που περιβάλλουν τους ανθρώπους. Το Βιβλίο της Ζωής: να το Βιβλίο των Βιβλίων. Όλα τα υπόλοιπα σου μαθαίνουν μόνο πώς να διαβάσεις αυτό. Μιλώ για τα τίμια βιβλία· γιατί

τα ανειλικρινή βιβλία έχουν τον αντίθετο σκοπό.

Τις πράξεις μου και τις αρχές μου τις καθόρισε ο διαλογισμός

πάνω σε τούτο το Βιβλίο. Αρνήθηκα το «ο καθένας για τον εαυτό του κι έχει ο θεός για όλους». Υποστήριξα τους αδύναμους, τους φτωχούς, τους καταπιεσμένους, τους απλούς και τους καταδιωγμένους. Θαύμασα τον ηρωισμό, τη δύναμη και τη θυσία όταν γίνονταν για να θριαμβεύσει το δίκιο. Κατάλαβα ότι στο όνομα του θεού, του Νόμου, της Πατρίδας, της Ελευθερίας και των αγνότερων αφηρημένων εννοιών, των ανώτερων ανθρώπινων ιδανικών εκτελούνται και θα συνεχίσουν να εκτελούνται τα φρικτότερα εγκλήματα, μέχρι τη μέρα που θα 'χουμε δει το φως και δεν θα είναι πια δυνατό για τους λίγους στ' όνομα του θεού να κάνουν κακό στους πολλούς.

Κατάλαβα πως ο άνθρωπος δεν μπορεί ατιμώρητα να καταπατά τους άγραφους νόμους που κυβερνούν τη ζωή του, δεν μπορεί να κόψει τους δεσμούς του με το σύμπαν. Κατάλαβα πως τα βουνά, οι θάλασσες, τα ποτάμια, τα "φυσικά σύνορα" που λέμε, έγιναν όλα πριν τον άνθρωπο, μέσ' από περίπλοκες φυσικές και χημικές διαδικασίες και όχι για να διαιρούν τους λαούς.

Συνειδητοποίησα τη σημασία της αδελφότητας και της παγκόσμιας αγάπης. Ένωσα πως ό,τι ευεργετεί ή πληγώνει έναν άνθρωπο, ευεργετεί ή πληγώνει ολόκληρο το είδος. Αναζήτησα την απελευθέρωσή μου στην απελευθέρωση όλων· την ευτυχία μου στην ευτυχία όλων.

Κατάλαβα πως η ισότητα στις πράξεις, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, είναι η μοναδική ηθική βάση στην οποία μπορεί να οικοδομηθεί μια δίκαιη ανθρώπινη κοινωνία. Έβγαλα το ψωμί μου με τον τίμιο ιδρώτα του προσώπου μου. Δεν έβαψα με στάλα αίμα τα χέρια μου, ούτε και τη συνείδησή μου. Κατάλαβα πως ο ανώτερος σκοπός της ζωής είναι η ευτυχία. Ότι τα αιώνια κι απaráλλαχτα θεμέλια της ανθρώπινης ευτυχίας είναι η υγεία, η καθαρή συνείδηση, η ικανοποίηση των ζωτικών αναγκών και μια ειλικρινής πίστη. Κατάλαβα πως κάθε άνθρωπος έχει δύο εγώ, ένα πραγματικό κι ένα ιδανικό, ότι το δεύτερο είναι η πηγή κάθε προόδου και ότι καθετί που πάει να εξισώσει το πρώτο με το δεύτερο δεν γίνεται καλοπροαίρετα. Η διαφορά σε κάθε άνθρωπο μεταξύ των δύο εγώ του είναι πάντοτε η ίδια, αφού είτε στην

τελειότητα είτε στην παρακμή, τα δύο κρατούν μεταξύ τους την ίδια απόσταση.

Κατάλαβα ότι ο άνθρωπος δεν είναι ποτέ αρκετά σεμνός απέναντι στον εαυτό του κι ότι η πραγματική σοφία βρίσκεται στην ανοχή.

Ήθελα στέγη για κάθε οικογένεια, ψωμί για κάθε στόμα, παιδεία για κάθε καρδιά και φωτισμό για κάθε νου.

Είμαι πεπεισμένος πως η ανθρώπινη ιστορία δεν έχει αρχίσει ακόμα. Ότι βρισκόμαστε στην τελευταία περίοδο της προϊστορικής εποχής. Βλέπω με τα μάτια της ψυχής μου τις αχτίδες της νέας χιλιετίας να διαπερνούν τον ουρανό.

Θεωρώ πως η ελευθερία της συνείδησης είναι δικαίωμα αναφαίρετο όπως κι η ίδια η ζωή. Με όλη μου τη δύναμη προσπάθησα να κατευθύνω το ανθρώπινο πνεύμα προς το καλό όλων. Γνωρίζω από την πείρα μου ότι τα δικαιώματα και τα προνόμια ακόμη θα κερδίζονται και θα διατηρούνται με τη βία, μέχρι η ανθρωπότητα να τελειοποιηθεί.

Στην πραγματική ιστορία της μελλοντικής εποχής –όταν θα έχουν καταργηθεί οι τάξεις και τα προνόμια, οι ανταγωνισμοί των συμφερόντων μεταξύ των ανθρώπων– η πρόοδος και η αλλαγή θα καθορίζονται από τη συνετή σκέψη και το κοινό συμφέρον.

Αν εμείς και η γενιά που οι γυναίκες μας κρατούν στην αγκαλιά τους δεν φτάσουμε λίγο πιο κοντά στο στόχο, δεν θα έχουμε καταφέρει τίποτα πραγματικό και η ανθρωπότητα θα συνεχίσει να ζει στη μιζέρια και τη δυστυχία.

Και τώρα; Σε ηλικία τριαντατριών ετών –την ηλικία του Χριστού και, σύμφωνα με ορισμένους ειδικούς, την ηλικία των παραβατών

γενικότερα— μου έχουν προδιαγράψει φυλακή και θάνατο. Ωστόσο, αν ήταν να ξαναρχίσω το “ταξίδι της ζωής”, τον ίδιο δρόμο θ’ ακολουθούσα, με την προσπάθεια ίσως να μειώσω τα κρίματα και τα λάθη μου και να πολλαπλασιάσω τις αγαθές μου πράξεις.

Στέλνω στους συντρόφους μου, στους φίλους μου, σε όλους τους καλούς ανθρώπους την αδελφική μου αγκαλιά, την αγάπη και τον θερμό μου χαιρετισμό!

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Το «Moonlight» κέρδισε το Όσκαρ καλύτερης ταινίας

Η ταινία «Moonlight» του Μπάρι Τζένκινς κέρδισε το Όσκαρ καλύτερης ταινίας, αφού αρχικά το βαρύτιμο βραβείο δόθηκε εκ παραδρομής στο μιούζικαλ «La La Land», κατά τη διάρκεια της 89ης τελετή απονομής των βραβείων του αμερικανικού κινηματογράφου στο Λος Άντζελες. Βραβείο πρώτου ανδρικού ρόλου κέρδισε ο Κέισι Αφλεκ για την ερμηνεία του στην ταινία «Manchester by the Sea», Πρώτου γυναικείου ρόλου η Έμμα Στόουν για την ερμηνεία στο «La La Land» ενώ το Όσκαρ Σκηνοθεσίας πήγε στον Ντέιμιεν Σαζέλ για το «La La Land».

Προβολή ταινίας στα Χανιά: Σάκο και Βαντσέτι, του Τζουλιάνο Μοντάλντο

Ο πολιτιστικός σύλλογος «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ» ολοκληρώνοντας αυτόν τον χειμώνα το «ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΙΤΑΛΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ» θα προβάλλει την **Κυριακή, 26 Φεβρουαρίου 2017** στις **20.00μ.μ.** στην **αίθουσα ορόφου του Τ.Ε.Ε. Δυτικής Κρήτης** (Νεάρχου 23, είσοδος από Γιαμπουδάκη) την ταινία του

Τζουλιάνο Μοντάλντο **Σάκο και Βαντσέτι/Sacco e Vanzetti** (1971).

Sacco & Vanzetti. Μια ταινία του **Giuliano Montaldo** (1971) για την αληθινή ιστορία δύο αναρχικών, ιταλικής καταγωγής, οι οποίοι βρέθηκαν γύρω στα 1920 στις Η.Π.Α. κατηγορούμενοι για ληστεία μετά φόνου που ποτέ δεν διέπρεξαν, καταδικάστηκαν μετά από μία δίκη παρωδία και τελικά **τιμωρήθηκαν σε θάνατο**, αναγόμενοι έκτοτε σε ηρωικά σύμβολα του εργατικού κινήματος.

Στις ΗΠΑ του 1920 οι κομμουνιστές και οι συνδικαλιστές βρίσκονται υπό διωγμό. Μέσα σ' αυτό το κλίμα ένας ψαράς και ένας υποδηματοποιός συλλαμβάνονται και κατηγορούνται για ένοπλη ληστεία. **Παρά τα ελλιπή στοιχεία κρίνονται ένοχοι** από τους ενόρκους και οδηγούνται στην ηλεκτρική καρέκλα, εξαιτίας των πολιτικών τους πεποιθήσεων. **Εκτελέστηκαν εν μέσω διεθνών αντιδράσεων, στις 23 Αυγούστου του 1927,** μετά από επτά χρόνια φυλάκισης. Η ταινία προσθέτει στοιχεία μυθοπλασίας στην αληθινή ιστορία αποτυπώνοντας το κλίμα της εποχής.

Έτος παραγωγής: 1971

Σκηνοθεσία: Giuliano Montaldo

Μουσική: Ennio Morricone

Παίζουν: Gian Maria Volonté, Riccardo Cucciolla, Cyril Cusack
Βραβεία: 1971 Cannes Film Festival: Best Actor Riccardo Cucciolla Italian National Syndicate of Film Journalists 1972 Silver Ribbon: Best Actor (Migliore Attore) Riccardo Cucciolla Best New Actress (Migliore Attrice Esordiente) Rosanna Fratello Best Score (Migliore Musica) Ennio Morricone
Υποψηφιότητες 1971 Cannes Film Festival: Golden Palm Giuliano Montaldo

Η εκτέλεση των δύο θρυλικών αναρχικών Σάκο και Βαντσέτι

Στις 14 Ιουλίου 1921, οι δύο διακεκριμένοι αναρχικοί Ιταλοί μετανάστες στις ΗΠΑ, Nicola Sacco και Bartolomeo Vanzetti, καταδικάζονται σε θάνατο. Έξι χρόνια αργότερα, στις 23 Αυγούστου 1927, ακολουθεί η εκτέλεσή τους. Προηγήθηκε η δολοφονία ενός ταμιά και ενός φύλακα εργοστάσιου στη Μασαχουσέτη, για λεία 15.776 δολαρίων, η οποία αποτέλεσε το σημείο έναρξης μιας θρυλικής ιστορίας.

Οι αστυνομικές αρχές, βασισμένες μάλλον σε ενδείξεις παρά σε αποδείξεις, προχώρησαν στη σύλληψη δυο υπόπτων. Ο Nicola Sacco ήταν τσαγκάρης, γεννημένος στην επαρχία Foggia της Ιταλίας, ο οποίος σε ηλικία 17 ετών μετανάστευσε στις ΗΠΑ. Ο Bartolomeo Vanzetti, ιχθυοπώλης γεννημένος στη Β. Ιταλία, μετανάστευσε στις ΗΠΑ στην ηλικία των 20. Και οι δυο άντρες έφτασαν στις ΗΠΑ την ίδια χρονιά αλλά πέρασαν 9 χρόνια μέχρι να συναντηθούν.

Αμφότεροι οι άντρες ήταν οπαδοί του Luigi Galleani, ενός Ιταλού αναρχικού που υποστήριζε την επαναστατική βία. Την εποχή εκείνη οι Ιταλοί αναρχικοί βρισκόταν στην κορυφή της λίστας των «επικίνδυνων εχθρών της κυβέρνησης» και είχαν πολλάκις

κατηγορηθεί για βομβιστικές επιθέσεις και απόπειρες

δολοφονίας. Ο ίδιος ο Galleani απελάθηκε από τις ΗΠΑ στις 24 Ιουνίου του 1919.

Μια αλυσίδα γεγονότων, για τα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά ερωτηματικά, οδηγεί την αστυνομία στο να στήσει καρτέρι σε ένα γκαράζ όπου τρεις άντρες θα παραλάμβαναν ένα όχημα, για το οποίο οι αρχές πίστευαν ότι βρισκόταν στον τόπο της δολοφονίας του φύλακα στο έγκλημα στο εργοστάσιο των Slatter and Morrill. Οι δυο από τους τρεις άντρες συλλαμβάνονται ως ύποπτοι: πρόκειται για τους Bartolomeo Vanzetti και Nicola Sacco.

Οι Sacco και Vanzetti κρίνονται ένοχοι, με περιστασιακές ενδείξεις για φόνο και καταδικάζονται σε θάνατο, μετά από μια δίκη επτά εβδομάδων όπου ήταν αποκάλυπτη η εχθρότητα και η μεροληψία των αρχών κατά των αναρχικών μεταναστών, και όπου για κάθε μάρτυρα υπεράσπισης η κατηγορος αρχή παρουσίαζε κάποιον δικό της που κατέρριπτε τα όσα υποστήριζε ο πρώτος. «Αυτός ο άνδρας, (ο Vanzetti) αν και μπορεί να μην διέπραξε το έγκλημα που του αποδίδεται, είναι παρόλα αυτά ένοχος, επειδή είναι εχθρός των θεσμών μας» φέρεται να δήλωσε ο πρόεδρος του δικαστηρίου προς τους ενόρκους κατά τη διάρκεια της δίκης. Όταν οι ένορκοι προφέρουν την ετυμηγορία «Ένοχοι» ο Nicola Sacco κραυγάζει μέσα στην αίθουσα: «Είμαι αθώος!».

Joan Baez – The Ballad of Sacco and Vanzetti

Με την έκδοση της απόφασης αρχίζουν διαμαρτυρίες σε εργατικές περιοχές των ΗΠΑ, της Ευρώπης και της Λατινικής Αμερικής. Οι μεγαλύτερες διαδηλώσεις σημειώνονται στη Γαλλία και την Ιταλία όπου χιλιάδες άνθρωποι γεμίζουν τους δρόμους. Οι διαδηλώσεις ωστόσο παύουν μόλις γίνει αντιληπτό ότι η εκτέλεση των δύο κατηγορουμένων δεν θα γινόταν άμεσα.

Όλο και περισσότερες διαμαρτυρίες αρχίζουν να γίνονται και στις δυο μεριές του Ατλαντικού. Άρθρο της εφημερίδας Frankfurter αναφέρει: «Εκτός της αίθουσας του δικαστηρίου η Κόκκινη υστερία κάνει θραύση: εντός, της επετράπη να

κυριαρχήσει». Σωρεία τηλεγραφημάτων και επιστολών φθάνουν στο γραφείο του κυβερνήτη της Μασαχουσέτης από διανοούμενους ακόμα και δεξιών πεποιθήσεων. Ο κυβερνήτης Alvan T. Fuller διορίζει τριμελή επιτροπή για να εξετάσει την υπόθεση αλλά το πόρισμά της, στις 9 Απριλίου 1927, καταδικάζει και πάλι τους δυο άντρες. Ο ίδιος ο Fuller αρνείται να δείξει επιείκεια και η εκτέλεση των δυο αντρών στην ηλεκτρική καρέκλα μοιάζει αναπόφευκτη.

Οι συνήγοροι κάνουν έκκληση στον κόσμο: «Ελάτε με τρένα και πλοία! Ελάτε με τα πόδια ή με οχήματα! Ελάτε στη Βοστώνη!» ενώ δεκάδες εκκλήσεις στοιβάζονται στο γραφείο του κυβερνήτη. Μια από αυτές φέρει τις υπογραφές 474.842 πολιτών και μια δεύτερη άλλες 153.000. Η υπεράσπιση κάνει ακόμα μια προσπάθεια αναψηλάφησης της δικής με το αιτιολογικό της μεροληψίας του δικαστή, αίτημα που απορρίπτεται. Οι συνήγοροι στρέφονται στο Ανώτατο δικαστήριο μα και πάλι το αίτημά τους δεν γίνεται δεκτό. Μέχρι την παραμονή της εκτέλεσης γίνονται συνεχείς προσπάθειες – αλλά όλα τα αιτήματα απορρίπτονται. Ο νομικός αγώνας έχει λήξει και οι δυο άντρες οδεύουν αμετάκλητα προς την ηλεκτρική καρέκλα.

In memoriam Sacco e Vanzetti

Μετά από έξι χρόνια σε ξεχωριστές φυλακές οι Sacco και Vanzetti ξανασυναντώνται στη φυλακή της Charlestown, όπου είχε αποφασιστεί να εκτελεστούν. Η πόλη μετατρέπεται σε φρούριο, ενώ οπλοπολυβόλα τοποθετούνται στα τείχη της φυλακής. Στους δρόμους περιπολούν εκατοντάδες άντρες των δυνάμεων ασφαλείας ενώ η Western Union εγκαθιστά 18 νέα τηλεγραφικά καλώδια για να αντεπεξέλθει στην παγκόσμια ζήτηση ειδήσεων για το θέμα. Εβδομήντα χιλιάδες πολίτες συγκεντρώθηκαν στην κεντρική πλατεία της Charlestown και οι ραδιοφωνικοί σταθμοί ανακοίνωσαν ότι θα λειτουργήσουν πέραν του ωραρίου τους για να αναμεταδώσουν τις εξελίξεις.

Οι δυο άντρες εκτελέστηκαν τα μεσάνυχτα στην ηλεκτρική καρέκλα. Πρώτος ο Sacco, ο οποίος πριν το ρεύμα διαπεράσει το κορμί του φώναξε «Ζήτω η αναρχία!» και πρόσθεσε πιο ήρεμος «αντίο γυναίκα μου, παιδιά μου και φίλοι μου». Ο Vanzetti δήλωσε πριν τον δέσουν

στην ηλεκτρική καρέκλα «Επιθυμώ να δηλώσω ότι είμαι αθώος. Ποτέ δεν διέπραξα έγκλημα, κάποιες αμαρτίες ναι, αλλά ποτέ έγκλημα. Σας ευχαριστώ για όσα κάνατε για μένα. Είμαι αθώος για όλα τα εγκλήματα, όχι μόνο γι' αυτό αλλά για όλα. Είμαι ένας αθώος άνθρωπος». Όταν τον έδεσαν στην καρέκλα πρόσθεσε «Τώρα επιθυμώ να συγχωρέσω ορισμένους ανθρώπους γι' αυτό που μου κάνουν». Ο φρουρός έδωσε τα σήμα και το χιλιάδες βολτ διαπέρασαν τον βουρκωμένο Vanzetti τα μεσάνυχτα της 23 Αυγούστου 1927.

Η είδηση της εκτέλεσης έβγαλε εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους στους δρόμους των έξι ηπείρων. Στη Γενεύη πάνω από 5.000 διαδηλωτές καταστρέφουν οτιδήποτε αμερικανικό βρίσκεται στο δρόμο τους, αυτοκίνητα, καταστήματα, κινηματογράφους που πρόβαλλαν αμερικανικές ταινίες. Στο Παρίσι η αμερικανική πρεσβεία περικυκλώνεται από τανκς προκειμένου να προστατευθεί. Στη Γερμανία ξεσπάνε βίαια επεισόδια με αποτέλεσμα έξι άνθρωποι να χάσουν τη ζωή τους.

«Δεν θα ευχόμουν ποτέ σ' ένα σκυλί, δεν θα ευχόμουν ποτέ σε ένα φίδι, δεν θα ευχόμουν ποτέ στο πιο χαμερπές και δυστυχισμένο πλάσμα της γης, να περάσει όσα υπέφερα εγώ, για πράγματα για τα οποία δεν είμαι ένοχος. Αλλά έχω πειστεί πως είμαι ένοχος για όλα όσα υποφέρω. Υποφέρω γιατί είμαι ριζοσπάστης και, αλήθεια, είμαι ριζοσπάστης. Υποφέρω γιατί είμαι Ιταλός και, αλήθεια, είμαι Ιταλός. Υποφέρω περισσότερο απ' όλα για την οικογένειά μου και την αγαπημένη μου, παρά για τον εαυτό μου. Αλλά είμαι τόσο σίγουρος πως έχω το δίκιο με το

μέρος μου, ώστε αν μπορούσατε να με εκτελέσετε δυο φορές, και αν μπορούσα να ξαναγεννηθώ ακόμα δύο, θα ζούσα την ίδια ζωή και θα έκανα ότι έχω ήδη κάνει.

Save

Save

Save

Save

Save

Προβολή ταινίας στα Χανιά: Η Αντουά και οι φίλες της (1960), του Αντόνιο Πιετραντζέλι

Δελτίο τύπου

Τη δραματική ιταλική ταινία του σκηνοθέτη **Αντόνιο Πιετραντζέλι: [Η Αντουά και οι φίλες της/Adua e le Compagne \(1960\)](#)** θα προβάλει ο πολιτιστικός σύλλογος **[«ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ»](#)** σε συνεργασία με τη NEW STAR την Κυριακή, **12 Φεβρουαρίου 2017** στις **20.00μ.μ.** στην αίθουσα

ορόφου του Τ.Ε.Ε. Δυτικής Κρήτης (Νεάρχου 23, είσοδος από

Γιαμπουδάκη). Πρωταγωνιστούν ο Μαρτσέλο Μαστρογιάνι, η Σιμόν Σινιορέ κ.α.

Σκηνοθεσία: Αντόνιο Πιερράντζελι

Πρωταγωνιστούν: Μαρτσέλο Μαστρογιάνι, Σιμόν Σινιορέ, Εμανουέλ Ριβά, Σάντρα Μιλο, Τζίνα Ρόβερε

Λίγα λόγια για την ταινία: Η Αντουά και οι φίλες της βγαίνουντας από την «νύχτα», μετακομίζουν στην εξοχή με όνειρα να ανοίξουν ένα εστιατόριο, όμως ο σατανικός Έρκολι ξέροντας ότι δεν μπορούν να πάρουν άδεια λειτουργίας χωρίς την έγκρισή του, τις εκβιάζει να στήσουν ένα πορνείο πάνω από το εστιατόριο και να του πληρώνουν εξωφρενικά υψηλό ενοίκιο κάθε μήνα. Στην αρχή οι γυναίκες τα βρίσκουν σκούρα με τις απαιτήσεις της κουζίνας αλλά σύντομα είναι περήφανες για την δουλειά τους και αρχίζουν να εξελίσσονται σαν προσωπικότητες, η Αντουά ερωτεύεται και αποκτά ένα αυτοκίνητο, Η Μαριλίνα έρχεται σε επαφή με το αγοράκι της που έχει δει μόνο λίγες μέρες προηγουμένως μέσα στην τελευταία δεκαετία, η Λολίτα ονειρεύεται να γίνει μοντέλο ή ηθοποιός... Ρίχνονται όλες στη δουλειά προσπαθώντας να κάνουν το εστιατόριο τους γνωστό για το φαγητό του και να τραβήξουν κόσμο σε αυτό ξεχνώντας προς στιγμήν ότι «είναι στιγματισμένες για πάντα» αλλά ο Έρκολι που συνειδητοποιεί ότι οι γυναίκες δεν ακολουθούν τα σχέδιά του, θυμώνει πολύ. Όταν η Αντουά τον εκθέτει και τον ντροπιάζει, οι συνέπειες θα είναι καταστροφικές.

[Αναδημοσίευση από το ekriti.gr](http://ekriti.gr)

«...Και τι είμαστε εμείς;

Είμαστε στιγματισμένες για πάντα»

Διαβάστε περισσότερα: Αυτή η μαυρόασπρη ταινία είναι ένα διαμαντάκι της Ιταλικής φιλμογραφίας με ένα βατό σενάριο και εξαιρετικές ερμηνείες τεσσάρων (4) γυναικών, της γαλλίδας πρωταγωνίστριας Σιμόν Σινιορέ, της νεαρής Σάντρα Μίλο, της Τζίνας Ρόβερε και της Εμανουέλ Ριβά, όλες σε ρόλους τεσσάρων

(4) γυναικών της νύχτας που λόγω του νόμου Μέρλιν που είχε εφαρμοστεί εκείνη την εποχή στην Ιταλία έχουν μείνει αναγκαστικά άνεργες και προσπαθούν πάσει θυσία να ενσωματωθούν στην κοινωνία με τίμιο πλέον τρόπο. Η υποκριτική τους υπογραμμίζεται από τον έμπειρο και χαρισματικό Μαρτσέλο Μαστρογιάνι στο ρόλο του κλασσικού Ιταλού κομπιναδόρου και εραστή.

Στην Ιταλία της δεκαετίας του '50 το ζήτημα της πορνείας ήταν καυτό, άρρηκτα δεμένο με την μαφία που ήταν σε συνεργασία με κάποιους «κυρίους» των διεφθαρμένων αρμοδίων δημόσιων υπηρεσιών που απαιτούσαν άδειες και ένα κάρο άλλα έγγραφα με πονηρό τρόπο προφασιζόμενοι ότι διευκολύνουν τις πόρνες στο επάγγελμά τους, ενώ εκείνες τελικά απλά κατέληγαν να δίνουν υπέρογκα ποσά στους εν λόγω κύριους για να «γίνει η δουλειά τους». Ο Πιερραντζέλι ρίχνει φως σε αυτό το θέμα, υποδεικνύοντας ακριβώς ποιος κρύβεται πίσω από την προώθηση της πορνείας.

Η ταινία αναφέρεται σε μια περίοδο της Ιταλικής πραγματικότητας κατά την οποία εφαρμόστηκε ο Νόμος Μέρλιν που υποτίθεται απελευθέρωσε τις «κυρίες της νύχτας» από τα πορνεία και τους προαγωγούς, όμως στην πραγματικότητα τις έβγαλε στο δρόμο χωρίς εφόδια και γνώσεις, δακτυλοδεικτούμενες από όλους όσους γνώριζαν την πραγματική τους ταυτότητα και το παρελθόν τους. Η αστυνομία που έπρεπε να τους «καθαρίσει» τα μητρώα, πολύ συχνά δεν το έκανε ενώ ακόμα και όταν τα χαρτιά τους ήταν «εντάξει» στην πραγματικότητα ήταν στο περιθώριο αφού όλοι ήξεραν ποιες ήταν οι πρώην πόρνες και τις χλεύαζαν. Με το θέμα ασχολήθηκε και ο Φελίνι (The Nights of Cabiria) και ο Παζολίνι (Scounger) ενώ ένα πλήθος άλλων σκηνοθετών έκαναν συχνά αναφορές επηρεαζόμενοι από το ίδιο θέμα.

Στην προσπάθειά του να παρουσιάσει γυναίκες – θύματα αντρών, που δεν μπορούν να ξεφύγουν από τα δεσμά τους, ο Πιερραντζέλι διάλεξε έξυπνα το καστ της ταινίας και παρόλο που έχουν αλλάξει πολλά δεδομένα ανάμεσα στην κοινωνία του τότε και του τώρα, κατάφερε να δημιουργήσει χαρακτήρες διαχρονικούς με τους οποίους ο θεατής ταυτίζεται βαθιά.

Για πάντα στο περιθώριο, ενώ εναγωνίως προσπαθούν να ενσωματωθούν σε ένα «φυσιολογικό» κόσμο παλεύοντας σε μια άνιση, άδικη μάχη αυτές οι τέσσερις γυναίκες θα μείνουν για πάντα χαραγμένες στο μυαλό μας σαν τέσσερα άτομα που παρόλο τον κόπο και την προσπάθεια, παρόλο τον ζήλο και την θέληση με την οποία τα βάζουν με το πεπρωμένο τους, θα ξαναβρεθούν σαν ναυαγημένα σκαριά στη πάτο από όπου ξεκίνησαν.

Μια ταινία που δεν πρέπει να χάσετε, ειδικά αν δεν έχετε δει καμία άλλη ταινία του Αντόνιο Πιερραντζέλι μέχρι τώρα.

Σιμόν Σινιορέ (1921-1985)

Από τις μεγαλύτερες σταρ του γαλλικού σινεμά, όλων των εποχών. Ήταν η πρώτη γαλλίδα ηθοποιός που τιμήθηκε με 'Όσκαρ Α' γυναικείου ρόλου, (με δεύτερη την Μαριόν Κοτιγιάρ το 2008) και έχει λάμψει σε μεγάλες επιτυχίες, όπως: **Χρυσούν κράνος** (Casque d'or, 1952), **Οι διαβολογυναίκες** (Les Diaboliques, 1955), **Οι μάγισσες του Σέιλεμ** (Les Sorcières de Salem, 1957), **Ο ανεμοστρόβιλος του πάθους** (Room At The Top, 1959), **Η μεγάλη στρατιά των αφανών ηρώων** (L'Armée des ombres, 1969) και **Η ομολογία** (L'aveu, 1970).

Η Σιμόν Ενριέτ Σαρλότ Καμινκέρ, γνωστότερη ως Σιμόν Σινιορέ, γεννήθηκε το 1921 στη Γερμανία, από Γάλλους γονείς. Μεγάλωσε ανάμεσα σε διανοούμενους και λογίους, διδάχτηκε την αγγλική και κατά την ενηλικίωσή της, έλαβε και δίπλωμα διδασκαλίας. Για ένα μικρό χρονικό διάστημα δίδασκε λατινικά και αγγλικά, ενώ παράλληλα εργαζόταν ως δακτυλογράφος.

Κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής στη Γαλλία, η Σινιορέ

έγινε μέλος μιας ομάδας καλλιτεχνών κι αποφάσισε να γίνει ηθοποιός. Οι φίλοι της, μεταξύ των οποίων και ο εραστής της Ντανιέλ Ζελέν, την ενθάρρυναν να ακολουθήσει τις φιλοδοξίες της. Η ομάδα αυτή των καλλιτεχνών συναντιόταν σε μια καφετέρια του προαστίου Σεν Ζεμέν Ντε Πρε, στο Παρίσι. Το 1942 άρχισε να αναλαμβάνει μικρούς ρόλους και να κερδίζει κάμποσα χρήματα, ώστε να μπορεί να συντηρεί τη μητέρα και τα αδέρφια της, που είχαν εγκαταλείψει τη Γαλλία από το 1940, ακολουθώντας τον πατέρα της στην Αγγλία, ο οποίος πολεμούσε στο πλευρό του στρατηγού Ντε Γκολ. Προκειμένου να κρύψει τις εβραϊκές της ρίζες από τους γερμανούς, η Σινιορέ υιοθέτησε το επώνυμο της μητέρας της.

Οι καμπύλες και τα γήινα χαρακτηριστικά της Σινιορέ, έκαναν τους παραγωγούς των ταινιών να της αναθέτουν συχνά ρόλους πόρνης, στα πρώτα της βήματα. Πρώτη της επιτυχία ήταν η ταινία του Μαξ Όφιλς, **Σχολείου έρωτος** (La Ronde) το 1950, της οποίας η προβολή απαγορεύτηκε

στην Αμερική, λόγω υποτιθέμενης ανηθικότητας. Το 1952, έλαβε περαιτέρω αναγνώριση με την ταινία **Χρυσούν κράνος** (Casque d'or, 1952), που της χάρισε το βραβείο της βρετανικής ακαδημίας κινηματογράφου (BAFTA). Η επιτυχία συνεχίστηκε το 1953 με το **Εραστές της σάρκας** (Thérèse Raquin) και το 1955, έφτασε ο ρόλος που απογείωσε την καριέρα της. Εκείνος στην ταινία του Ανρί Κλουζό **Οι διαβολογυναίκες** (Les Diaboliques), όπου υποδυόταν μια φόνισσα.

Την επόμενη χρονιά πρωταγωνίστησε στην ταινία του Λουίς Μπουνιουέλ **Οι πέντε φυγάδες** (La mort en ce jardin, 1956) κι έπειτα βραβεύτηκε ακόμα με ένα BAFTA για την ταινία **Οι μάγισσες του Σέιλεμ** (Les Sorcières de Salem, 1957), κινηματογραφική μεταφορά του θεατρικού του Άρθουρ Μίλερ, (Crucible).

Το 1959 η Σινιορέ πρωταγωνίστησε σε μια ταινία αγγλικής παραγωγής, σκηνοθεσίας Τζακ Κλείτον, με τίτλο **Ο ανεμοστρόβιλος του πάθους** (Room At The Top). Η ταινία αυτή, της χάρισε το βραβείο γυναικείας ερμηνείας στο Φεστιβάλ των Καννών, καθώς και το Όσκαρ Α' γυναικείου ρόλου. Μέχρι τη νίκη της Ζυλιέτ Μπινός το 1996 για Όσκαρ Β' γυναικείου ρόλου, η Σινιορέ αποτελούσε τη μοναδική Γαλλίδα ηθοποιό βραβευμένη με Όσκαρ.

Μετά τη νίκη της, η Σινιορέ έλαβε πολλές προσφορές ρόλων σε χολιγουντιανές ταινίες, αλλά τις απέρριψε προτιμώντας να συνεχίσει να εργάζεται στην Ευρώπη. Παρόλα αυτά κατά τη δεκαετία του 60 συμμετείχε σε κάποιες ταινίες του Χόλυγουντ με σημαντικότερες το **Ο άνθρωπος με το στίγμα** (Term of Trial, 1962) πλάι στο Λόρενς Ολίβιε και την ταινία του Στάνλεϊ Κρέιμερ **Το πλοίο των τρελών** (Ship Of Fools, 1965), που της χάρισε μια ακόμη υποψηφιότητα για Όσκαρ Α' γυναικείου ρόλου, το οποίο έχασε από τη Τζούλι Κρίστι για την ταινία **Ντάρλινγκ** (Darling, 1965).

Κατά τη δεκαετία του 70, η Σινιορέ συνέχισε να εργάζεται και να συμμετέχει σε επιτυχημένες ταινίες όπως: **Η ομολογία** (L'aveu, 1970) σε σκηνοθεσία Κώστα Γαβρά, **Ο γάτος** (Le chat, 1971) για το οποίο βραβεύτηκε με Χρυσή Άρκτο στο φεστιβάλ του Βερολίνου, **Ο ανακριτής** (Les granges brulees, 1973) πλάι στον Αλέν Ντελόν και **Μαντάμ Ρόζα** (La Vie devant soi, 1977), για την οποία βραβεύτηκε με βραβείο Σεζάρ. Οι κριτικοί είχαν αρχίσει πλέον να σχολιάζουν την εμφάνισή της, για την οποία η Σινιορέ δεν ενδιαφερόταν ιδιαίτερα και είχε αφήσει τον εαυτό της να παχύνει.

Τα απομνημονεύματά της με τίτλο «La nostalgie n'est plus ce qu'elle était» κυκλοφόρησαν το 1978. Συνέγραψε επίσης ένα μυθιστόρημα με τίτλο «Adieu Volodya» που κυκλοφόρησε μετά το

θάνατό της από καρκίνο του παγκρέατος το 1985.

Η Σινιορέ είχε πει: «Οι αλυσίδες δεν στεριώνουν το γάμο. Αυτό που δένει δυο ανθρώπους με το πέρασμα του χρόνου είναι νήματα, εκατοντάδες μικρά νήματα».

Είπαν για την Σινιορέ: «Στις ταινίες όπως και στη ζωή, η κυρία Σινιορέ ήταν ακλόνητα στρατευμένη και στην πρώτη γραμμή όλων των αγώνων υπέρ των ανθρώπινων δικαιωμάτων που διεξάγονταν σε κάτω από όλα τα καθεστώτα και σε όλους τους ορίζοντες. Η πίστη ήταν αυτή που της έδινε ζωή, η πίστη της στα ιδανικά της ελευθερίας και της προόδου». Ζακ Λανγκ, Γάλλος Υπουργός Πολιτισμού

Μαστρογιάνι, Μαρτσέλο (1924 – 1996)

Ιταλός ηθοποιός του κινηματογράφου. Ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του ως σχεδιαστής στη Ρώμη, ωστόσο κατά τη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου πολέμου εστάλη από τους ναζί σε στρατόπεδο καταναγκαστικών έργων, στη βόρεια Γερμανία, απ' όπου δραπέτευσε και κατέφυγε στη Βενετία. Επιστρέφοντας στη Ρώμη ξεκίνησε την κινηματογραφική σταδιοδρομία του με τον σκηνοθέτη Λουκίνο Βισκόντι και έγινε γνωστός με τη συμμετοχή του στην ταινία *Λευκές νύχτες* (Le Notti bianche, 1957).

Τις επόμενες δεκαετίες συνεργάστηκε με σημαντικούς σκηνοθέτες, όπως ο Φεντερίκο Φελίνι, ο Μικελάντζελο Αντονιόνι, ο Ρομάν Πολάνσκι, οι αδελφοί Ταβιάνι κ.ά. και με ιδιαίτερα αξιόλογους ηθοποιούς όπως η Σοφία Λόρεν, Κατρίν Ντενέβ, Ούγκο Τονιάτσι, Βιτόριο Γκασμαν κ.ά. Στη μακρά καριέρα του (συμμετείχε σε περισσότερες από 150 ταινίες) κατόρθωσε να αναδειχθεί σε σταρ διεθνούς ακτινοβολίας, ενώ από τις ταινίες στις οποίες συμμετείχε ιδιαίτερα αξιόλογες είναι αυτές που τιτλοφορούνται *Ντόλτσε Βίτα* (Dolce Vita, 1960), *Η νύχτα* (La Notte, 1961), *8 1/2* (1963), *Αλοζανφάν* (Allonsanfàn, 1975), *Μια ξεχωριστή μέρα* (Una giornata particolare, 1977) κ.ά.

Εργάστηκε επίσης και εκτός Ιταλίας, με προεξάρχουσα την ερμηνεία του στα φιλμ του θανάση Αγγελόπουλου με τους τίτλους

Ο μελισσοκόμος (1986) και *Το μετέωρο βήμα του πελαργού* (1991).

Εμανουέλ Ριβά

Γεννημένη στις 24 Φεβρουαρίου 1927, είναι Γαλλίδα ηθοποιός. Είναι περισσότερο γνωστή για τους ρόλους της στις ταινίες *Χιροσίμα, Αγάπη μου* (Hiroshima mon amour, 1959), *Ο Εφημέριος* (Léon Morin, Prêtre, 1961), *Τρία Χρώματα: Η Μπλε Ταινία* (Trois Couleurs: Bleu, 1993) και *Venus Beaute: Ινστιτούτο Ομορφιάς* (Vénus Beauté (institut), 1999).

Το 2012 πρωταγωνίστησε στη δραματική ταινία *Αγάπη* (Amour). Για την ερμηνεία της έλαβε υποψηφιότητα για Όσκαρ Α' Γυναικείου Ρόλου. Στην ηλικία των 85 ετών είναι η γηραιότερη ηθοποιός που λαμβάνει υποψηφιότητα για το συγκεκριμένο βραβείο.

Η Ριβά γεννήθηκε στην πόλη Σενιμενίλ, στα Βοζ της Γαλλίας. Ξεκίνησε την καριέρα της στο Παρίσι αφού πρώτα εργάστηκε ως μοδίστρα. Ένας από τους πιο γνωστούς της ρόλους είναι αυτός στην ταινία *Χιροσίμα, Αγάπη μου* (Hiroshima mon amour, 1959), για τον οποίο έλαβε υποψηφιότητα για το βραβείο BAFTA Α' Γυναικείου Ρόλου. Έχει εμφανιστεί επίσης στις ταινίες *Ο Εφημέριος* (Léon Morin, Prêtre, 1961), *Τα Μάτια του Μίσους* (Thérèse Desqueyroux, 1962) για την οποία βραβεύτηκε με το Κύπελλο Βόλπι Καλύτερης Ηθοποιού στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Βενετίας, *Thomas l'imposteur* (1964), *Τρία Χρώματα: Η Μπλε Ταινία* (Trois Couleurs: Bleu, 1993) και *Venus Beaute: Ινστιτούτο Ομορφιάς* (Vénus Beauté (institut), 1999). Το 2012 πρωταγωνίστησε στο αισθηματικό δράμα *Αγάπη* (Amour) σε σκηνοθεσία Μίχαελ Χάνεκε. Κέρδισε το BAFTA Α' Γυναικείου Ρόλου για την ίδια ταινία. Η Ριβά είναι επίσης ποιήτρια.

Σάντρα Μίλο

Γεννήθηκε στις 5 Μαΐου στη Ρώμη ως Luigina Rovere. Είναι γνωστή για την συμμετοχή της στις ταινίες *Life Is Beautiful*

(1997), *Big Deal on Madonna Street* (1958) & *Blood River* (1967).

Domenico Modugno (1928-1994)

Υπήρξε αγαπημένος Ιταλός τραγουδιστής, τραγουδοποιός και ηθοποιός ενώ στα ώριμα χρόνια του υπήρξε μέλος της Ιταλικής Βουλής. Πασίγνωστος σε όλο τον κόσμο για το τραγούδι του «*Nel Blu Dipinto Di Blu (Volare)*». Θεωρείται ο πρώτος Ιταλός cantautore (τροβαδούρος). Λίγο πριν πεθάνει ήταν ενεργά δραστήριος σε κοινωνικά θέματα, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την καταπολέμηση των απάνθρωπων συνθηκών που επικρατούσαν στην ψυχιατρική κλινική Agrigento.

Ο γιος του, Μάσιμο, ακολούθησε τα χνάρια του πατέρα του και ακολούθησε καριέρα ως τραγουδιστής.

ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ

Ο **Antonio Pietrangeli** υπήρξε κριτικός κινηματογράφου πριν ασχοληθεί με την σκηνοθεσία. Έγραψε σενάρια για γνωστά ονόματα του κινηματογράφου όπως ο Rossellini πριν καταλήξει να σκηνοθετήσει τη διάσημη προσωπική του ταινία «**Empty Eyes**» (1953) που έλαβε πολύ καλές κριτικές. Το 1957 ήταν παραγωγός της ταινίας «**March's Child**» με θέμα μια γυναίκα με πολύ πικρία για την ζωή της που όμως ταυτόχρονα έδειχνε μεγάλη ευαισθησία στους γύρω της. Η ταινία «**Η Αντουά και οι φίλες της**» κέρδισε το βραβείο Golden Ciak Prize το 1961 με τον τίτλο της καλύτερης Ιταλικής ταινίας εκείνης της χρονιάς.

Ο Pietrangeli συνέχισε να παράγει ταινίες με κεντρικό θέμα τις γυναίκες, μεταξύ των οποίων και η ταινία (1963) «**The Girl From Parma**» και «**I Knew Her Well**» (1964) που θεωρήθηκε και το καλύτερο έργο του. Είχε τραγικό το τέλος το 1965 καθώς κατά την διάρκεια των γυρισμάτων στην ταινία «**Come, Quando, Perché**» ο Pietrangeli πνίγηκε στην θάλασσα. Η ταινία ολοκληρώθηκε από τον Valerio Zurlini και προβλήθηκε ένα χρόνο μετά.

ΣΥΝΘΕΤΗΣ Piero Piccioni (1921 – 2004)

Ο Piccioni ήταν ένας Ιταλός δικηγόρος που μετέπειτα ασχολήθηκε με την μουσική σύνθεση που συνόδευσε πολλές γνωστές ταινίες.

Ήταν πιανίστας, μάεστρος, συνθέτης μεταξύ άλλων, με τον απίστευτο αριθμό των 300 soundtracks στο ενεργητικό του.

Έπαιξε για πρώτη φορά ζωντανά στο ραδιόφωνο το 1938 με την ιστορική του μπάντα «013» για να επιστρέψει μετά την απελευθέρωση της Ιταλίας το 1944. Το αξέχαστο συγκρότημα «013» ήταν το πρώτο Ιταλικό τζαζ συγκρότημα που ακούστηκε στο Ιταλικό ραδιόφωνο μετά την πτώση του φασισμού.

Αυτοδίδακτος, λάτρευε από μικρός την τζαζ. Ήταν βαθιά επηρεασμένος από τους κλασικούς συνθέτες του 20ου αιώνα και από την Αμερικανική φιλμογραφία. Ανάμεσα στους αγαπημένους τους σκηνοθέτες ήταν οι Frank Capra, Alfred Hitchcock, Billy Wilder, John Ford και Alex North.

Η πρώτη του μεγάλη ταινία ήταν η ταινία του Gianni Franciolini, **"Il Mondo le condanna"** (1952). Δημιούργησε πολύ στενές επαγγελματικές σχέσεις με τους σκηνοθέτες Francesco Rosi και Alberto Sordi, από τις οποίες δημιουργήθηκαν προσωπικές φιλίες και επαγγελματικοί δεσμοί. Πολλοί σκηνοθέτες επεδίωξαν μετά από αυτό συνεργασίες με τον Piccioni για την μουσική επένδυση των ταινιών τους, μεταξύ των οποίων και οι : Francesco Rosi, Mario Monicelli, Alberto Lattuada, Luigi Comencini, Luchino Visconti, Antonio Pietrangeli, Bernardo Bertolucci, Roberto Rossellini, Vittorio De Sica, Tinto Brass, Dino Risi, και πλήθος άλλων.

Προβολή ταινίας στα Χανιά: «Μάμα Ρόμα» (1962), του Πιέρ Πάολο Παζολίνι

Μάμα Ρόμα, του Πιέρ Πάολο Παζολίνι

Το αριστούργημα του ΠΙΕΡ ΠΑΟΛΟ ΠΑΖΟΛΙΝΙ «Μάμα Ρόμα» θα προβάλλει ο πολιτιστικός σύλλογος «ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ» σε συνεργασία με τη NEW STAR την Κυριακή, 05 Φεβρουαρίου 2017 στις 20.00μ.μ. στην αίθουσα ορόφου του Τ.Ε.Ε. Δυτικής Κρήτης (Νεάρχου 23, είσοδος από Γιαμπουδάκη). Αυτή είναι η δεύτερη συγκλονιστική ταινία του ποιητή των εικόνων Πιέρ Πάλο Παζολίνι που άφησε εποχή με τη μοναδική ερμηνεία της Άννα Μανιάνι.

Ο θάνατος καθορίζει τη ζωή
Η ζωή αποκτά κάποιο νόημα μόλις τελειώσει.
(Πιέρ Πάλο Παζολίνι)

Λίγα λόγια για την ταινία: Η Μάμα Ρόμα, μια πόρνη, επιθυμεί να αρχίσει μία νέα ζωή, όταν ο μαστροπός-φίλος της παντρεύεται και την αφήνει. Παίρνει το γιό της Εττόρε, που δεν γνωρίζει τίποτα για το επάγγελμα της και μετακομίζει σε μία μικροαστική συνοικία, όπου γίνεται πλανόδιος έμπορος. Μοναδικός σκοπός της ζωής της είναι το πολυαγαπημένο της αγόρι, στο οποίο θέλει να εξασφαλίσει ένα λαμπρό μέλλον κατά τα συνηθισμένα μικροαστικά πρότυπα.

Μία μέρα εμφανίζεται ο πρώην «προστάτης» της, και την απειλεί ότι θα φανερώσει την αλήθεια στο γιό της, αν δεν ξαναδουλέψει για αυτόν. Η Μάμα Ρόμα λυγίζει, αλλά τελικά ο Εττόρε μαθαίνει το πραγματικό της επάγγελμα. Από αντίδραση γίνεται κλέφτης κι αφήνεται να παρασυρθεί στην καταστροφή.

Η Μάμα Ρόμα αποτελεί ουσιαστικά μια θεματική και μορφική συνέχεια του Ακατόνε. Υπάρχει πάλι η ίδια αίσθηση του ρεαλισμού, της κοινωνικής καταγραφής του κόσμου του υποπρολεταριάτου των μακρινών συνοικιών της Ρώμης, που στέκονται στη σκιά της ζωής κι απελπισμένοι προσπαθούν να γλιτώσουν από την κατάντια της. Ο Παζολίνι αποφεύγει τον οίκτο για τους ήρωες του, συνοδεύοντας τις εικόνες του με μία κριτική ανάλυση. Η Μάμα Ρόμα ενεργεί λαθεμένα προκειμένου να εξασφαλίσει την κοινωνική άνοδο του γιου της με κάθε τίμημα. Κάνει επίσης λάθος όταν του απαγορεύει να πάει με την ερωμένη του Μπρούνα, επειδή είναι πόρνη (ή μήπως ζηλεύει;). Το μητρικό της ένστικτο είναι τυφλό όπως της Μητέρας Κουράγιο του Μπρεχτ.

«Σε ένα τελείως υποπρολεταριακό κόσμο, λέει ο Παζολίνι, αν ένα αγόρι ανακάλυπτε ότι η μητέρα του είναι πόρνη, θα της έδινε ένα χρυσό ρολόι για να πλαγιάσει μαζί της. Ο Εττόρε όμως δασκαλεμένος από τη μητέρα του έχει μικροαστική νοοτροπία. Από παιδί έχει πάει σχολείο κι έτσι τραυματίζεται αληθινά όταν μαθαίνει ότι μητέρα είναι μία πρόστυχη. Καταρρέει, περνά μία αληθινή κρίση που σιγά-σιγά τον οδηγεί στο θάνατο».

Όπως και στο Ακατόνε, ο θάνατος του Εττόρε αποκτά χριστιανικές τραγικές διαστάσεις, αφού ή κάμερα τον καδράρει στον σταυρωμένο Χριστό. Ο θάνατος καθορίζει τη ζωή λέει επίσης ο

Παζολίνι. Η ζωή αποκτά κάποιο νόημα μόλις τελειώσει. Ο θάνατος είναι για μένα το ύψιστο σημείο του επικού και του μυθικού. Όταν μιλώ για τη ροπή μου προς το ιερό, το μυθικό και το επικό, πρέπει να σας πω ότι αυτή μπορεί να ικανοποιηθεί τελείως μόνο με την πράξη του θανάτου», που νομίζω ότι είναι ότι πιο μυθικό κι επικό υπάρχει». Τι πιο λογικό λοιπόν η επόμενη ταινία του Παζολίνι να είναι το «Ευαγγέλιο κατά Ματθαίου».

- Η ταινία (διάρκειας 110΄) έλαβε σειρά τιμητικών διακρίσεων στο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΒΕΝΕΤΙΑΣ 1962.
- Ο Πιέρ Πάολο Παζολίνι έλαβε το Βραβείο Κινηματογράφου Ιταλικών Συλλόγων.
- Η Άννα Μανιάνι το Νέο βραβείο Κινηματογράφου καλύτερης ηθοποιού.

Κριτική της ταινίας από το cine.gr

Η υπόθεση: Η Μάμα Ρόμα (Anna Magnani) είναι μιά μεσόκοπη πόρνη, η οποία μετά το γάμο του προαγωγού της, του Κάρμινε (Franco Citti), με μιά χωριατοπούλα, αισθάνεται ότι απελευθερώνεται απ' αυτόν και αποφασίζει να εγκαταλείψει το επάγγελμα, για να εγκατασταθεί στη Ρώμη. Παίρνει μαζί της τον δεκαεξάχρονο γιό της Έττορε (Ettore Garafolo) ο οποίος μέχρι τότε ζούσε μακριά της, χωρίς να γνωρίζει τί δουλειά έκανε η μητέρα του.

Με τα λίγα χρήματα που είχε συγκεντρώσει, η Μάμα Ρόμα νοικιάζει ένα πάγκο σε λαϊκή αγορά και προσπαθεί να ξεκινήσει μιάν αξιοπρεπή και τίμια ζωή. Η τύχη όμως δεν είναι με το μέρος της. Ο παλιός προαγωγός της Κάρμινε επιστρέφει και την απειλεί πως αν δεν του δώσει χρήματα, θα αποκαλύψει στον Έττορε τί δουλειά έκανε η μητέρα του στο παρελθόν. Η Μάμα Ρόμα προσπαθώντας να προστατέψει το γιό της από την αλήθεια, υποκύπτει στον εκβιασμό του Κάρμινε. Συγχρόνως ο Έττορε γνωρίζεται με το «κακό» κορίτσι της νέας του γειτονιάς, την Μπρούνα, την οποία και ερωτεύεται. Η Μπρούνα του αποκαλύπτει

ότι η μητέρα του ήταν πόρνη, ενώ ταυτόχρονα, ο Έττορε μπλέκει με κακές παρέες και σιγά σιγά μπαίνει σε ένα κύκλο από μικροαπάτες και κλοπές, που τελικά αποδεικνύεται μοιραίος γι' αυτόν.

Οι πολλαπλές αναγνώσεις: Είναι σίγουρο ότι η Mamma Roma (όπως και όλα τα έργα του Pasolini) περιέχει πολλούς συμβολισμούς και ως εκ τούτου, επιδέχεται πολλαπλές αναγνώσεις και προσεγγίσεις.

Σε πρώτη ανάγνωση όμως, η Mamma Roma είναι **ένα μελόδραμα, που περιστρέφεται γύρω από ένα οιδιπόδειο σύνδρομο.**

Είναι η ιστορία μιά σχεδόν αιμομικτικής σχέσης μεταξύ μιάς πόρνης και του έφηβου γιού της. Δηλαδή, μιά ιστορία διαχρονική. Κάτι που συγκινεί, ταραάζει και σοκάρει πάντα το κοινό.

Ωστόσο, είναι αδύνατον να μην αισθανθεί κανείς τη φθορά, που έχει προκαλέσει ο χρόνος στη συναισθηματική φόρτιση, που η ταινία είναι ικανή να επιφέρει σε έναν θεατή, ο οποίος θα ήθελε να παραμείνει μόνο σ' αυτό το επίπεδο ανάγνωσης.

Τα ταμπού που μπαίνουν στο στόχαστρο, η πορνεία, ο στυγνός, αδίστακτος και συνεχώς απαιτητικός προαγωγός, που έχει συγχρόνως και μιά λανθάνουσα σχέση εξάρτησης από το θύμα του, η αντίδραση του έφηβου γιού στην μάνα, που τον καταπλακώνει με την υπερπροστασία της και τις συνεχείς νουθεσίες της, είναι σίγουρα και σήμερα ζωντανά. Όμως, επειδή οι ηθικοί φραγμοί μας έχουν –μάλλον-χαλαρώσει σε σχέση με το πόσο σφικτοί ήταν πριν σαράντα χρόνια, και ο κυνισμός έχει θριαμβεύσει στην καθημερινή ζωή, αυξάνοντας ταυτόχρονα και τις αντοχές μας (και φυσικά τις ανοχές μας) σε ότι αφορά την όποια προσβολή αυτών των ταμπού, όλα αυτά μαζί, **κάνουν το έργο σήμερα να μοιάζει γραφικά αδύναμο και σχεδόν παρωχημένο.**

θα ήταν κρίμα να δει κανείς αυτό το έργο, που θεωρείται ένας **σημαντικότερος σταθμός στην ιστορία του ιταλικού κινηματογράφου**, μόνο μέσα από αυτό το **ανήμπορο πλέον, πρίσμα**.

Αν ο θεατής διαβάσει και ερμηνεύσει τους συμβολισμούς και τις αλληγορίες, ανακαλύπτει μια άλλη **διάσταση του θέματος**, η οποία θέτει το έργο, εντός ενός πολύ ενδιαφέροντος ιστορικο-

κοινωνικού πλαισίου, **σε μια εποχή αξιοθαύμαστης γενναιότητας και ιδεαλισμού**.

Η δεύτερη αυτή ανάγνωση οδηγεί στα πεδία ενός **δυναμικού πολιτικοκοινωνικού σχολιασμού**, που απασχόλησε επί μακρῶ τον Pasolini και καθόρισε πλήρως τις δύο πρώτες ταινίες του ("Accatone" και Mamma Roma) που πολλοί ιστορικοί της τέχνης του κινηματογράφου συμπεριλαμβάνουν σε μιά **ενότητα**, τη λεγόμενη «Ρωμαϊκή».

Ο σχολιασμός αυτός, επιμερίζεται σε **τρία σημεία**, που ο μεγάλος καλλιτέχνης δεν έχανε ποτέ την ευκαιρία να καταδεικνύει και να καταδικάζει:

- Την φτώχεια της εργατικής τάξης, που διατηρείτο αμείωτη από το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και μετά,
- Τον φασισμό, που και αυτός συνέχιζε μεταπολεμικά, να υποβόσκει μέσα στην Ιταλική κοινωνία και
- Την ακινησία της ταξικής διαστρωμάτωσης, που δεν άφηνε περιθώρια για κοινωνική πρόοδο.

Ανακαλύπτοντας και διαβάζοντας κανείς τα σύμβολα της ταινίας αυτής, βλέπει να ξεδιπλώνεται παράλληλα και η σαγηνευτική ιδιοφυία του Pier Paolo Pasolini. Μιας φιγούρας, που σημάδεψε το Ιταλικό και κατ' επέκταση Ευρωπαϊκό κινηματογράφο, αλλά και την παγκόσμια διανόηση. Και απ' ό,τι φαίνεται εξακολουθεί να κεντρίζει το ενδιαφέρον του κόσμου και να διαμορφώνει συνειδήσεις και απόψεις, μιά και από το 1975, δηλαδή τη ἔτος που δολοφονήθηκε και μετά, δεν έχει υπάρξει χρονιά, που να μην

παρουσιαστεί (στην Ιταλία, αλλά και διεθνώς) κάποια έκδοση κειμένων, δοκιμίων, βιογραφιών και θεωρητικών αναλύσεων του έργου του.

Ο προκλητικός Pier Paolo Pasolini: Ποιητής (από την ηλικία των 7 ετών), συγγραφέας, θεατρικός συγγραφέας, ηθοποιός, εκδότης, δημοσιογράφος, σεναριογράφος και σκηνοθέτης είναι το σύνολο των ιδιοτήτων, **μιάς σκανδαλώδους για την εποχή της, προσωπικότητας**, που καθοριζόταν από τις δύο βασικές και **κατ' ουσίαν αντίρροπες**, πλευρές της, το ότι ήταν **μαρξιστής και δεδηλωμένος ομοφυλόφιλος**.

Όσο **διαβόητος** γινόταν στην Ιταλία, όπου βρισκόταν μόνιμως στο **στόχαστρο** της συντηρητικότερης μερίδας του πληθυσμού, της εκάστοτε κυβέρνησης, αλλά και του Ιταλικού κομμουνιστικού κόμματος, άλλο τόσο, γινόταν το

μεγάλο είδωλο των απανταχού κινηματογραφιστών και λογοτεχνικών κριτικών.

Το 1947 ήταν **γενικός γραμματέας του κομμουνιστικού κόμματος** της πόλης του **Casara**, αλλά γρήγορα **καθαιρέθηκε και εκδιώχθηκε** από το κόμμα.

Δύο χρόνια αργότερα, το 1949 παρουσιάστηκε το πρώτο περιστατικό, που τον έφερνε αντιμέτωπο με τη δικαιοσύνη. Κατηγορήθηκε για **αποπλάνηση ανηλίκου** και για το λόγο αυτό απολύθηκε από τη θέση του, σαν εκπαιδευτικός.

Τότε μετακόμισε με τη μητέρα του στη **Ρώμη**, όπου πέρασε αρκετά χρόνια ανυπόφορων οικονομικών δυσκολιών, στις **φτωχογειτονιές του Ponte Mammolo**.

Σ' αυτή την περίοδο της ζωής του, ήρθε σε επαφή και γνώρισε από πρώτο χέρι, τη **φτωχολογιά** της Ρώμης, για την οποία αναφέρθηκε σε διάφορα έργα του (πεζά, και σενάρια για άλλους σκηνοθέτες) αλλά και στις δικές του ταινίες "Accatone" και Mamma Roma.

Όλοι αυτοί, οι μικροαπατεώνες, οι πόρνες, οι μικροκλέφτες και οι προαγωγοί αποτελούσαν μιά υπο-προλεταριακή τάξη, μιά ξεχωριστή τάξη, που βρισκόταν στο περιθώριο των εργατικής τάξης για την οποία ένιωθε μιά ασυγκράτητη έλξη. Του κινούσε πάντα το ενδιαφέρον! Την ανέλυε και τη μοιρολογούσε. Τον ενθουσίαζε και τον κατέθλιβε συγχρόνως.

Από το 1955 μέχρι και το 1958 εξέδιδε το φιλολογικό περιοδικό **Officiana**, που είχε αναμφισβήτητα μεγάλη επιρροή στον κόσμο του πνεύματος. Ωστόσο, αναγκάστηκε να διακόψει την έκδοση του, εξαιτίας της λαϊκής κατακραυγής, που προκάλεσε ένα ποίημα του, που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό και με το οποίο επιτίθετο στον ετοιμοθάνατο τότε Πάπα Πίο XII, για «τις εκ παραλείψεων αμαρτίες του».

Έτσι το λαϊκό αίσθημα, αφού εξεγέρθηκε για τα καλά την πρώτη φορά, δεν σταμάτησε ποτέ στη συνέχεια, να του εκφράζει την υπερευαισθησία του.

Ας σημειώσουμε, ότι το 1962, όταν η *Mamma Roma* πρωτοπροβλήθηκε στο φεστιβάλ Βενετίας, όπου απέσπασε το βραβείο της διεθνούς κριτικής, αποδοκιμάστηκε ως ανήθικη!

Μάλιστα, αναφέρεται ότι σε ένα πλακάτ διαμαρτυρίας έξω από την αίθουσα προβολής, αναγραφόταν το οργίλο σλόγκαν : «Ως εδώ με τους αποστόλους του βούρκου», ενώ ένας τοπικός αστυνομικός διευθυντής υπέβαλε μήνυση για «προσβολή των χρηστών ηθών».

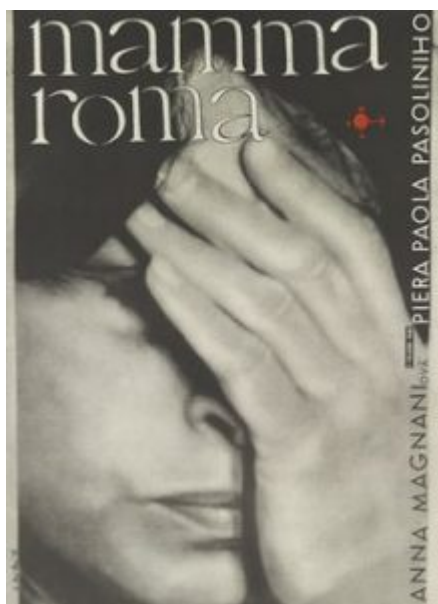
Επίσης, αργότερα, όταν η *Mamma Roma* έκανε πρεμιέρα στη Ρώμη, ένας νεοφασίστας επιτέθηκε και χειροδίκησε κατά του Pasolini και χρειάστηκε η παρέμβαση των παρευρισκόμενων συνεργατών του για να διασωθεί.

Στην Αγγλία, η λογοκρισία περιέκοψε 5 λεπτά, από την ταινία, ενώ στην Αμερική, η *Mamma Roma* προβλήθηκε για πρώτη φορά στο πλατύ κοινό, μόλις το 1995*, με τη φροντίδα του Σκορτσέζε! (*σ.σ. είχε προβληθεί ξανά το 1990, μόνο σε μιά ρετροσπεκτίβα του Pasolini που οργάνωσε το μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης). Οι Αμερικάνοι είχαν θεωρήσει την ταινία πορνογραφική! Ας διευκρινιστεί βέβαια ότι δεν περιλαμβάνει ούτε μία σκηνή γυμνού. Απ'την άλλη όμως, και για να τηρούνται οι σωστές

αποστάσεις προς όφελος της ακριβοδίκαιης προσέγγισης του θέματος, οφείλουμε να παραδεχτούμε, πως δεν χωράει αμφιβολία, ότι η κάμερα «κοιτάζει με λαγνεία» τους πρωταγωνιστές.

Διαβάζοντας τα σύμβολα

Οι εικαστικές αναφορές: Η ταινία ξεκινά με την άφιξη της Μάμα Ρόμα στο **γαμήλιο δείπνο** του προαγωγού της Κάρμινε. Ο γάμος του όμορφου και βαρύ Κάρμινε με μιά αφράτη, περήφανη και συνεσταλμένη, ευυπόληπτη χωριατοπούλα γεμίζει τη Μάμα Ρόμα με ανάμικτα συναισθήματα ζήλιας και πίκρας για τα χαμένα χρόνια που πέρασε μαζί του, αλλά και χαράς, γιατί πλέον, απελευθερώνεται από αυτόν. Καταφθάνει λοιπόν στο γαμήλιο δείπνο, καγχάζοντας δυνατά, βραχνά και χυδαία. Φέρνει μαζί της **τρία γουρούνια**, τα οποία κρατάει με λουρί σκύλου και τα προσφέρει ως γαμήλιο δώρο, αποκαλώντας τα «Fratelli d' Italia» δηλαδή, «αδέρφια της Ιταλίας». (Αν αναλογιστεί κανείς ότι αυτός είναι και ο **τίτλος του εθνικού ύμνου της γείτονος** καταλαβαίνει πόσο **κοφτερή και πικρόχολη** γίνεται η **ειρωνεία** της συγκεκριμένης ατάκας).

Η πρώτη αυτή σκηνή αποτελεί και μια από τις πιο ξεκάθαρες εικαστικές αναφορές της ταινίας. Τέτοιες αναφορές, που είναι κυρίως, **σχεδόν πιστές αναπαραστάσεις, αναγεννησιακών και μανιερίστικων πινάκων ζωγραφικής**, σηματοδοτούν το σύνολο του κινηματογραφικού έργου του Pasolini.

Με τη βοήθεια του **Tonino Delli Colli**, που ήταν ο μόνιμος διευθυντής φωτογραφίας στις ταινίες του, κατάφερε να αποδώσει με εντυπωσιακή πιστότητα, στα πλάνα του, **το φως και την αίσθηση, που αποπνέουν οι πίνακες**, από τους οποίους εμπνέεται.

Εδώ, η σκηνή είναι εμπνευσμένη από τον πίνακα του **Ντομένικο Γκιρλαντάιο «Μυστικός δείπνος»**.

Ας σημειωθεί ότι η Anna Magnani αφήνει τα γουρούνια στη θέση, όπου, στο ζωγραφικό πίνακα, βρίσκεται κανονικά ο **Ιούδας**.

Ο προαγωγός συμβολίζει την τάξη που ανέρχεται εκμεταλλευόμενη το προλεταριάτο. Παντρεύεται την αξιοπρέπεια και επιτυγχάνει την κοινωνική επικύρωση, καθώς τοποθετείται στη θέση που κατέχει ο Ιησούς στον πίνακα.

Η Μάμα Ρο' (όπως την αποκαλούν χαϊδευτικά στο έργο) **αντιπροσωπεύει την καταπιεσμένη εργατική τάξη**, που είναι μονίμως θύμα εκμετάλλευσης, και εξανίσταται καγχάζοντας, κάθε φορά, που **οι δυνάστες της ακκίζονται και κοκορεύονται για την εντιμότητα τους**. Τους προσφέρει **τ' αδέρφια τους**, που είναι **γουρούνια και καταλαμβάνουν τη θέση του προδότη**.

Αυτή η αντίδραση όμως δεν φτάνει. Η Μάμα Ρο' παραμένει **αξιοθρήνητη παρά την πίστη και το κουράγιο της**.

Ήδη, καθόσον χειρονομεί και μιλάει μεγαλόφωνα στο γάμο, προσπαθώντας να συγκεντρώσει επάνω της την προσοχή και να χλευάσει και να κλέψει την παράσταση από το νιόπαντρο ζευγάρι, που την παρακολουθεί σιωπηρά και με δυσαρεστημένο ύφος, κάποιος της φωνάζει να σωπάσει. Σαν, με την παρότρυνση αυτή, να προμηνύει, **την ματαιότητα των προσπαθειών της**. Σαν να της δείχνει πόσο άσκοπο κι ανούσιο είναι το να προσδοκά. Αφού, αργά ή γρήγορα, **οι εκμεταλλευτές θα επανέλθουν στο έργο τους**, που είναι **να κρατήσουν το προλεταριάτο χαμηλά, δέσμιο και ανήμπορο να νιώσει εκτίμηση για τον ίδιο του τον εαυτό**. Η Μάμα Ρο' πιστεύει ότι αν δουλέψει με αξιοπρέπεια και εμφυσήσει στο γιο της την ελπίδα, θα καταφέρει με τον καιρό να ξεφύγει από τη μιζέρια. Να ανέλθει κοινωνικά, για **να ζήσει ένα μικροαστικό όνειρο**. Δυστυχώς όμως δεν θα τα καταφέρει. Η μοίρα της (η πορνεία) θα επανέρχεται στην επιφάνεια (όπως, όταν η Μπούνα την αποκαλύπτει στον Έττορε) και θα αποτελεί ένα ασήκωτο βάρος για την επόμενη γενιά (Έττορε) που θα αποπροσανατολίζεται (ο Έττορε γίνεται μικροεγκληματίας) για να καταλήξει **να πληρώσει βαρύτατο τίμημα (θάνατος)**, για την **αλαζονία της να επιθυμεί**

την κοινωνική άνοδο.

Ο θάνατος ως πηγή της έμπνευσης : Ο θάνατος αποτελεί σημαντικότατο κεφάλαιο στο έργο και την προβληματική του Pasolini. Επαναλάμβανε συχνά ότι «το μόνο πράγμα που κάνει τον άνθρωπο να αποκτά μεγαλείο, είναι η επίγνωση του ότι θα πεθάνει» ή ότι «όλο το μεγαλείο του ανθρώπου βρίσκεται στην τραγωδία του». Θεωρούσε το θάνατο σαν ένα είδος ουσιαστικής αναγέννησης, χωρίς όμως να το εννοεί με την χριστιανική και ειδικά με την Καθολική αντίληψη επί του θέματος. Αντιθέτως μάλιστα, οι σχετικές προσδοκίες του καθολικισμού είναι απόψεις, που ο Pasolini χλεύαζε σκαιότατα.

Πίστευε επίσης, ότι το αληθινό νόημα της «ελευθερίας είναι, το να είσαι σε θέση να επιλέξεις το θάνατο σου» (ως εκ τούτου, **κάποιος που πεθαίνει με τον τρόπο που πεθαίνει ο Έττορε στην ταινία, δεν είναι ελεύθερος**). Ας σημειωθεί, ότι η πρώτη έμπνευση για το σενάριο του Μάμα Ρόμα ήρθε από ένα αληθινό γεγονός, το θάνατο του νεαρού Μαρτσέλλο Ελισέι, που πέθανε το 1961 σε μιά φυλακή της Ρώμης.

Ο Pasolini κινηματογραφεί τη σκηνή του θανάτου του Έττορε, ξεκινώντας, με την κάμερα να εστιάζει στο κεφάλι και να προχωράει αργά προς τα πόδια. Δημιουργεί έτσι τη δραματική εικόνα ενός νεαρού μάρτυρα, σε μιά συμβολική σταύρωση. Η σκηνή αυτή **χρησιμοποιεί με ανελέητο τρόπο τα θρησκευτικά σύμβολα** και γίνεται **πομπώδης** με το απόλυτο στυλιζάρισμα της. Με τα σημερινά στάνταρντς, θα προκαλούσε μόνο δυσανεξία και την ειρωνεία του κοινού, λόγω της υπερβολής της. (Ωστόσο οι εντυπώσεις εξισορροπούνται από την **υποβλητική μουσική υπόκρουση, που δεν αφήνει περιθώρια για παρεκτροπή προς το ευτράπελο**).

Ο Έττορε, η μανία με τον Caravaggio και η μανία με τους ερασιτέχνες ηθοποιούς: Ο Ettore Garafolo, που ερμηνεύει τον

ομώνυμο ρόλο, ήταν στην πραγματικότητα ο μικρός αδελφός ενός φίλου του Pier Paolo Pasolini.

Τον ανακάλυψε τυχαία ο σκηνοθέτης σε ένα εστιατόριο, στο οποίο ο Έττορε εργαζόταν ως σερβιτόρος και του πρότεινε να πρωταγωνιστήσει στην ταινία.

Ο Pasolini είχε πει σχετικά με τον Έττορε «Τον βρήκα ένα βράδυ, τυχαία. Είναι ένα πολύ όμορφο συναίσθημα!! Σαν να βρίσκεις τον τελευταίο και πιο σημαντικό στίχο ενός ποιήματος, σαν να βρίσκεις την τέλεια ρίμα».

Εκείνο που κέντρισε αμέσως το ενδιαφέρον του Pasolini, ήταν η εντυπωσιακή ομοιότητα του Έττορε, **με ένα πορτραίτο νεαρού αγοριού, που φιλοτέχνησε ο Caravaggio.**

Έτσι κι αλλιώς, ο μεγάλος καλλιτέχνης του 17ου αι., είχε την ανάλογη μανία με τον Pasolini: **επέλεγε τα μοντέλα του στο δρόμο**, ανάμεσα στους περιφερόμενους μπαγαπόντηδες και τους σαλτιμπάγκους.

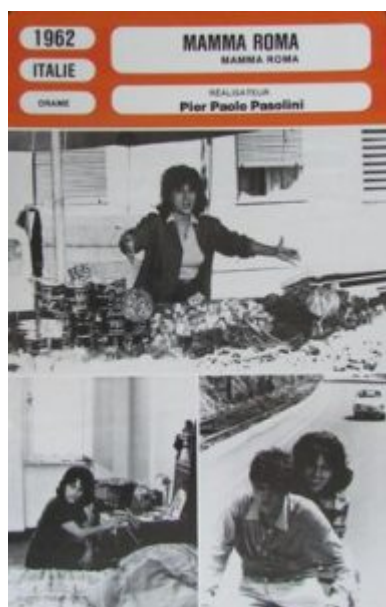
Η επιρροή του στην αισθητική του κινηματογραφιστή είναι καταφανής και πολλές φορές βλέπουμε **Caravaggesque πλάνα στα έργα του Pasolini**, τα οποία δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένους πίνακες, αλλά απλά αναπαράγουν την αίσθηση που αποπνέουν τα έργα του ζωγράφου. (σ.σ. ας αναφέρουμε εδώ ασχολίαστα, ότι οι Αμερικάνοι αναλυτές και κριτικοί του Παζολίνι, επικέντρωσαν το ενδιαφέρον τους, μόνο στην ομοιότητα του Έττορε Γκαροφολο με τον Λεονάρντο Ντι Κάπριο, ενώ οι πιά προσεκτικοί, που σπρώχνουν το μαχαίρι ως το κόκκαλο, επεσήμαναν ότι μοιάζει περισσότερο με μίγμα του Ντι Κάπριο και του Κουέντιν Ταραντίνο στην πρώτη του νιότη).

Αφού ανακάλυψε τον Έττορε, ο Pasolini προχώρησε το σενάριο του και δεν χρειάστηκε παρά τρεις βδομάδες, για να το προσαρμόσει στην προσωπικότητα του νεαρού. Πρακτική που ακολουθούσε σχεδόν πάντα. **Εύρισκε το πρόσωπο που τον ενέπνεε και «ταίριαζε» το ρόλο, στις δυνατότητες αυτού του προσώπου.**

Όπως είναι φυσικό λοιπόν ο Έττορε δεν ήταν ο μόνος ερασιτέχνης ηθοποιός του. Ο Pasolini θεωρούσε ότι με τους ερασιτέχνες

ηθοποιούς επιτυγχάνει πιο απτά αποτελέσματα. (Για το ίδιο λόγο αποφάσισε να κάνει και όσο το δυνατόν περισσότερα εξωτερικά γυρίσματα, με όντως θετικά αποτελέσματα στην έμφαση της ρεαλιστικής απόδοσης του σεναρίου).

Συγχρόνως όμως, η επιλογή των ερασιτεχνών ηθοποιών προξενούσε και διάφορα απρόβλεπτα κωλύματα, όπως για παράδειγμα, τις δυσκολίες, που προκάλεσε η **σύλληψη του Franco Citti εν μέσω γυρισμάτων**. Ο Pasolini αρνήθηκε να τον αντικαταστήσει, παρά την επίμονη αντίθετη γνώμη του παραγωγού. Έτσι περίμενε την αποφυλάκιση του για να συνεχίσει και να ολοκληρώσει τα γυρίσματα.

Η μουσική επένδυση: Παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο, στην ταινία αυτή, όσο κι αν παραμένει ταγμένη στην υπηρεσία των διαλόγων και της εικόνας.

Υπάρχει ένα μουσικό μοτίβο που ακολουθεί αδιάλλειπτα τον έρωτα του Έττορε με την Μπούνα, ένα έρωτα που είναι συγχρόνως λεπτός και εύθραυστος αλλά φέρει και τη απόχρωση της διαστροφής, και πρόκειται για το κονσέρτο σε ρε ελάσσονα του Βιβάλντι. Ενώ ένα άλλο μουσικό μοτίβο του Βιβάλντι επανάρχεται συνεχώς, συμβολίζοντας το

σκοτεινό πεπρωμένο που αναδύεται, κάθε φορά που εμφανίζεται ο Κάρμινε. Τέλος υπάρχει το υποβλητικό και δραματικό μουσικό μοτίβο που ακούγεται στη σκηνή του θανάτου του Έττορε.

Μιά νέα σκηνοθετική ματιά: Πολύ συχνά οι μελετητές αναφέρουν τον Pasolini ως «εικονοκλάστη» σκηνοθέτη, εννοώντας το πόσο προκλητικός ήταν. Ο Pasolini όμως ήταν «εικονοκλάστης» και με ένα άλλο, πιο κυριολεκτικό τρόπο: **τον κατακερματισμό των σκηνών σε πολλά μικρά και σύντομα πλάνα**. Αυτό αποτελεί το «σήμα κατατεθέν» της τεχνικής του.

Συγχρόνως, αυτή είναι και η **ουσιαστική του διαφορά με την νεορεαλιστική σχολή**, όπου τα μεγάλης διάρκειας μονοπλάνα αποτελούν τον κανόνα: η κάμερα μένει ακίνητη σε ένα σημείο και

γυρίζει τη σκηνή, η οποία διαδραματίζεται μπροστά της. Όπως θα γινόταν στην καθημερινή ζωή, με ανθρώπους να πηγαινοέρχονται, να κοιτάζονται και να μιλάνε μεταξύ τους, ακριβώς όπως θα έκαναν αν δεν υπήρχε εκεί μιά κάμερα.

«Εγώ δεν κάνω ποτέ, ή σχεδόν ποτέ μονοπλάνα» έλεγε ο Pasolini.
«Μισώ τη φυσικότητα. Συνθέτω εξαρχής τα πάντα...»

Η «Μάμα Ρόμα» ήταν το στερνό αντίο του στο νεορεαλισμό και η αρχή για κάτι καινούργιο.

Ο Pasolini εξηγώντας πού διαφέρει η ταινία του αυτή, από την προηγούμενη είχε πει: «Γύρισα επίτηδες τη Mamma Roma με το τρόπο που την γύρισα. Ήθελα να γίνει ένα έργο πιο γρήγορο και έντονο απο το συνηθισμένο. Το ενδιαφέρον μου για τα πλάνα που δείχνουν τα υποβαθμισμένα προάστια της Ρώμης, με τις δημοτικές πολυκατοικίες στις οποίες κατοικούν οι μικροαστοί, πηγάζει αδιαμφισβήτητα από την ίδια την ιστορία που διηγούμαι. Σίγουρα είναι ένα περιβάλλον που εκ φύσεως δεν εντυπωσιάζει αισθητικά»

Μιά πολύ χαρακτηριστική σκηνή του έργου, (την οποία, όποιος - Έλληνας θεατής- δει στο έργο αυτό για πρώτη φορά σήμερα, θα ορκίζεται, ότι την έχει ξαναδεί σε πολλές ελληνικές ταινίες της δεκαετίας του '60) είναι εκείνη που δείχνει την Anna Magnani να κατεβαίνει ένα κατήφορικο απόμερο ασφαλοστρωμένο δρόμο. Καθώς εκείνη προχωρά, μιλώντας θλιμμένη για τη μοίρα και το πεπρωμένο, η κάμερα που την κοιτάζει ανφάς, οπισθοχωρεί, κρατώντας την πάντα μέσα στο κάδρο, σαν να θέλει να δείξει ότι η Μάμα Ρόμα τρέχει προς μιά διέξοδο διαφυγής, από την οποία θα μπορούσε μεν να αποδράσει, η οποία όμως, δεν υπάρχει!

Διάφορες φιγούρες της νύχτας, πόρνες και προαγωγοί μπαίνουν στο κάδρο, σαν να επιπλέουν, μερικοί από αυτούς τους χαρακτήρες απευθύνουν χαιρετισμό στη Μάμα Ρο' και μετά χάνονται από το πλάνο. Στη σκηνή αυτή (που έχει γυριστεί σε μονοπλάνο...) φαίνεται ο τρόπος, με τον οποίο ο Pasolini περιγράφει ότι η Μάμα Ρο' είναι ένα εγκαταλειμένο, μόνο κι απροστάτευτο πλάσμα. Οι κατοπινές αντιγραφές αυτής της σκηνής (σ.σ. εντός και εκτός Ελλάδος) έχουν δημιουργήσει ένα κλισέ

και κατά συνέπεια μιά προκατάληψη, που αντιλαμβάνεται αυτού του τύπου τις λήψεις, ως καθαρές και μεστές εκδοχές του κιτς. Ωστόσο, αξίζει να παρατηρήσει κανείς, ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση, η αισθαντική ερμηνεία της Anna Magnani, διασώζει την κατάσταση, απαλορίζοντας την αρνητική αίσθηση που προκαλεί το κλισέ και αντικαθιστώντας την με τη συγκίνηση, που η σκηνή θα ήθελε να προκαλεί εξαρχής.

Προβολή Ντοκιμαντέρ «Les Saisons» σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Les Saisons (Οι Εποχές)

Jacques Perrin, Jacques Cluzaud / 97' / 2015 / Γαλλία, Γερμανία

Αυτή την Τετάρτη 1η Φεβρουαρίου, καθώς και την Κυριακή 5/2, προβάλλεται σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, το ντοκιμαντέρ «Les Saisons» (Οι Εποχές), η τελευταία ταινία των βραβευμένων με Όσκαρ δημιουργών του ντοκιμαντέρ Ταξιδιάρικα Πουλιά, με ειδική έκπτωση για τα μέλη της Ορνιθολογικής (με την επίδειξη της Κάρτας Μέλους).

Το Les Saisons, διηγείται μια ιστορία της Ευρώπης μέσα από τις οπλές, τα νύχια και τα χνάρια των ζώων που την κατοικούν, σε μια περίοδο όπου η κλιματική αλλαγή κάνει αισθητή την παρουσία της.

Οι σκηνοθέτες, Ζακ Περίν και Ζακ Κλουζό, έχοντας ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο πλάι στα αποδημητικά πουλιά και έχοντας βουτήξει στους ωκεανούς, παρέα με τις φάλαινες και τα σαλάχια,

επιστρέφουν στη μεγάλη οθόνη και μας μεταφέρουν σε ένα υπέροχο ταξίδι μέσα στο χρόνο, ξεκινώντας από την τελευταία εποχή των παγετώνων.

Αυτή η φαινομενικά ατελείωτη εποχή των παγετώνων έδωσε τη θέση της σε μια πλούσια βλάστηση και καταπράσινα δάση. Μετά από ένα χειμώνα που κράτησε 80.000 χρόνια, ένα τεράστιο δάσος καλύπτει ολόκληρη την ήπειρο. Ο κύκλος των εποχών καθιερώθηκε, το τοπίο αποκαλύφθηκε και μεταμορφώθηκε, ενώ η χλωρίδα και η πανίδα εξελίχθηκαν ακόμα περισσότερο. Η ταινία δείχνει χρονολογικά τη σταδιακή εισβολή του ανθρώπου σε αυτό τον επίγειο παράδεισο. Η εξάπλωση της ανθρώπινης δραστηριότητας και των δυσάρεστων πρακτικών της, πόλεμοι και φυτοφάρμακα κ.λπ., εκτοπίζει τα ζώα από το φυσικό τους περιβάλλον.

Η ταινία προβάλλεται:

ΑΘΗΝΑ

Τετάρτη 1 Φεβρουαρίου 2017, 19.30 στο Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών

Έκπτωση για τα μέλη της Ορνιθολογικής στη μισή τιμή του εισιτηρίου (3 ευρώ αντί για 6)

Μετά την προβολή, θα ακολουθήσει συζήτηση με την Παναγιώτα Μαραγκού και την Ιόλη Χριστοπούλου από το WWF Ελλάς

Κυριακή 5 Φεβρουαρίου 2017, 16.00 στον κινηματογράφο Δαναός

Ειδική τιμή εισιτηρίου για τα μέλη της Ορνιθολογικής: 4 ευρώ

Μετά την προβολή, θα ακολουθήσει συζήτηση για παιδιά και νέους με τον διευθυντή φωτογραφίας Στέλιο Αποστολόπουλο.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τετάρτη 1 Φεβρουαρίου 2017, 21.00 στην Αίθουσα Σταύρος Τορνές στο Λιμάνι

Ειδική τιμή εισιτηρίου για τα μέλη της Ορνιθολογικής: 4 ευρώ

Η ταινία θα προβληθεί στα γαλλικά με ελληνικούς υπότιτλους.

Τα μέλη της Ορνιθολογικής πρέπει να έχουν απαραίτητως μαζί τους την Κάρτα Μέλους τους.

Περισσότερες πληροφορίες:

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία:

210 8228704 & 210 8227937 | info@ornithologiki.gr

2310 244245 | thess@ornithologiki.gr

CineDoc: www.cinedoc.gr | 210 7211073 | info@cinedoc.gr

Μπορείτε να δείτε το τρέιλερ στο:

<https://vimeo.com/199805559>

From: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

[mailto:info=ornithologiki.gr@mail214.atl171.mcdlv.net] On

Behalf Of Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

Sent: Tuesday, January 31, 2017 3:53 PM